

Vårt hållbarhetsarbete 2018

Nolatokoncernen

- ▶ Nolato är ett svenskt publikt aktiebolag med ungefär 6 400 medarbetare i Europa, Asien och Nordamerika. Bolaget grundades 1938 som Nordiska Latexfabriken i Torekov AB, med varumärket Nolato, som sedan 1982 är företagets namn. Genom organisk tillväxt och förvärv har dagens globala koncern vuxit fram. Fortfarande med huvudkontoret i Torekov, men med största delen av verksamheten utanför Sverige.
- ▶ Nolato utvecklar och tillverkar produkter i polymera material som plast, silikon och TPE till ledande kunder inom medicinteknik, läkemedel, konsumentelektronik, telekom, fordon och andra utvalda industriella sektorer. Nolatos affärsmodell bygger på ett nära, långvarigt och innovativt samarbete med kunderna. Genom ledande polymerteknologi, bred kompetens och högeffektiv produktion strävar Nolato efter att skapa mervärde för såväl kunder som aktieägare.
- ▶ Nolatos affärer skapas inom tre kundnära affärsområden – Medical Solutions, Integrated Solutions och Industrial Solutions. Även om affärsområdena bygger på gemensamma värderingar och teknologier skapar de egna, optimala förutsättningar för framgång på sin respektive marknad.

Nolatos hållbarhetsredovisning 2018

- ▶ Hållbarhetsarbetet ingår i det ekonomiska värdeskapandet för Nolato och bidrar samtidigt till ett hållbart samhälle. Hållbarhetsredovisningen kan ses som en integrerad rapport som dels ger information om förhållandet mellan finansiella och icke-finansiella resultat, dels visar hur koncernens strategi, styrning och resultat kan skapa värde för intressenterna.
- ▶ Syftet är att fördjupa och komplettera hållbarhetsrapporten i årsredovisningen.
- ▶ Nolatos årsredovisning för 2018 innehåller den information (hållbarhetsrapport) som enligt årsredovisningslagen krävs för stora företag.

Innehåll

Koncernchefens inledning	3
Nolatokoncernen i korthet	4
2018 i korthet	5
Nolato och hållbar utveckling	6
Mål och nyckeltal	10
Nolato, plasterna och miljön	11
Miljöansvar	12
Socialt ansvar	18
Affärspartners och andra intressenter	20
Ekonomiskt ansvar	22
Risker och möjligheter	23
Många aktiviteter under ett år	25
Om hållbarhetsredovisningen	26
GRI-index 2018	27
Global Compact	30
Definitioner och ordförklaringar	31

Fokus på miljöanpassade produkter

Stark finansiell ställning

Nolatos uppgift är att generera en långsiktig god avkastning till våra aktieägare. Det gör vi genom att bygga vidare på vår framgångsrika affärsmodell och utveckla rollen som kundens första val som samarbetspartner. Under året gjorde Nolato tre affärsområden en gedigen gemensam insats och koncernens omsättning blev den högsta i vår historia. Det är naturligtvis också glädjande att affärsområdena visade stort engagemang inom hållbar utveckling och bidrog med praktiska och konkreta lösningar inom många områden. Något som skapar värde för våra intressenter.

Fortsatt bra resultat i hållbarhetsarbetet

Ansvarsfullt företagande är en del av vår kultur och vardag och under årens lopp har vi förbättrat hållbarhetsarbetet inom många områden:

- ▶ Genom energikartläggningar och investeringar i energismarta formsprutor, belysning och infrastruktur ökar vi efterhand energieffektiviteten.
- ▶ Utfasning av fossila bränslen, ökad energieffektivitet, samt ökade inköp av fossilfri el, bidrar till att utsläppen av växthusgasen koldioxid minskar.
- ▶ Vi har höga ambitioner att erbjuda bra, utvecklande och säkrare arbetsplatser. Olycksfallsfrekvensen är fortsatt låg och ungefär en tredjedel av bolagen var under 2018 helt fria från arbetsolycksfall. Vår ”nollvision” kring olyckor är mer än tomma ord.
- ▶ Samhällsengagemanget utvecklas vidare både lokalt och globalt. Vi samarbetar bland annat med skolor, universitet och idrottsföreningar. På det globala planet arbetar vi enligt principerna FN Global Compact och Nolatos koncernmål bidrar till Agenda 2030.

Nudging för hållbar värdekedja

Nolatos affärsidé och kärnverksamhet bygger på konvertering av polymera material, framförallt olika typer av plaster. Vi är mycket stolta över de produkter vi fram-

ställer med hjälp av plasternas fantastiska egenskaper. Samtidigt inser vi att i stort sett all plast som vi använder kommer från olja, alltså en råvara som inte förnyas och som bidrar till klimatförändringarna. Vi är också mycket medvetna om att plasterna förorenar haven och skräpar ner i naturen. Självklart tar vi intryck av de resultat som presenterats av forskare och som under det senaste året fått stor uppmärksamhet i massmedia.

För att minska miljöpåverkan av Nolatos produkter har vi beslutat om en tydlig strategi för att minska användningen av plaster som är baserade på fossil råvara. Vi ska helt enkelt öka användningen av biobaserade plaster och av återvunnen plast. Vi ser redan nu att flera kunder vill röra sig i riktningen mot ”grönare plaster” och genom att tillämpa ”nudging”, alltså att vänligt knuffa dem i rätt riktning, är jag övertygad om att vi kan skapa både affärsnytta och miljönytta. Förutsättningen för detta är naturligtvis att vi har de kunskaper och erfarenheter som krävs för att använda biobaserade och återvunna material i våra teknologier.

Vi kommer säkert då och då att hamna i en återvändsgränd men jag är övertygad om att tekniska och andra svårigheter kommer att övervinnas. För mig är det också självklart att vi ska undvika projekt där det är uppenbart att produkten inte kan förknippas med rimliga krav på hållbar utveckling.

Jag ser fram emot att få fortsätta denna spännande resa tillsammans med alla kompetenta och engagerade medarbetare där vi förenas i ambitionen att utveckla erbjudanden som både skapar miljö- och affärsnytta.

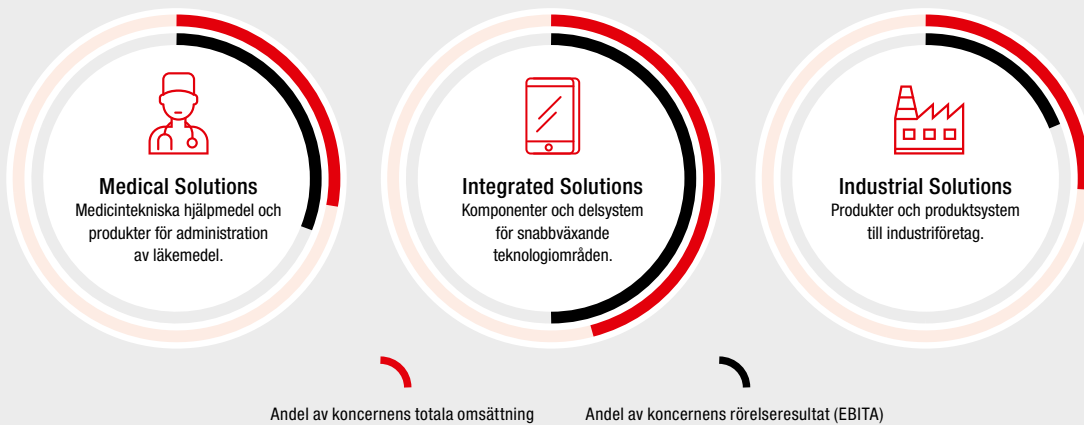
Christer Wahlquist
Vd och koncernchef

Torekov i mars 2019

Christer Wahlquist
Vd och koncernchef

Nolatokoncernen i korthet

Nolato är en svensk, börsnoterad koncern med verksamhet i Europa, Asien och Nordamerika. Våra tre affärsområden utvecklar och tillverkar produkter i plast, silikon och TPE till ledande, ofta globala, företag.

80 år

Vår historia

Nolato grundades 1938 som Nordiska Latexfabriken i Torekov AB, och har genom organisk tillväxt och förvärv utvecklats till dagens globala koncern. Vårt huvudkontor finns fortsatt i Torekov, medan verksamheten numera till största delen återfinns utanför Sverige.

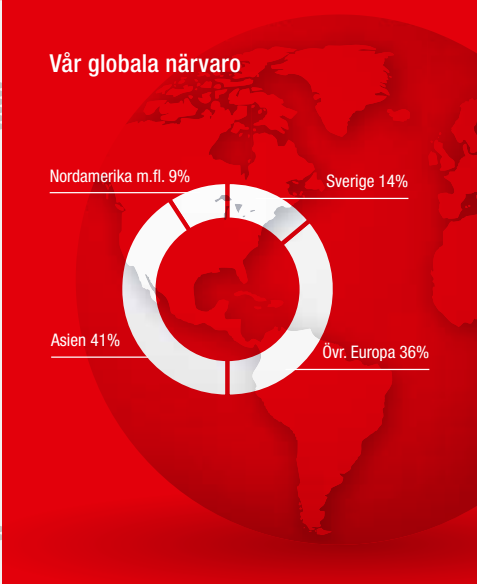
Värdegrund

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande. Grundläggande för oss är att en effektiv affärsverksamhet måste kombineras med etik, socialt ansvar och miljöhänsyn.

Medarbetare

6 400

Medelantalet anställda vid Nolato under 2018.

2018 i korthet

Ekonomi

Nolatokoncernens omsättning ökade med 21 procent till 8.102 MSEK (6.720), vilket var den högsta omsättningen hittills i Nolatos historia. Justerat för valuta och koncernstruktur ökade omsättningen med exceptionellt starka 17 procent. Medical Solutions omsättning ökade med 16 procent till 2.270 MSEK (1.955), Integrated Solutions ökade med 32 procent till 3.720 MSEK (2.810) och Industrial Solutions ökade med 8 procent till 2.119 MSEK (1.968).

Hållbar utveckling

I många av de länder där Nolato är verksamt ökade intresset för hållbar utveckling. Klimatförändringarna, samt plasternas roll i miljön, var några av de frågor som under året engagerade Nolatos intressenter. Vi arbetade därför vidare med att minska koncernens påverkan på klimatet och under året genomfördes flera intressanta projekt som på sikt kan innebära större användning av biobaserade plaster och återvunnen plastråvara. Även inom andra strategiska områden som energi, avfall, arbetsmiljö, socialt ansvar och affärsetik nåddes goda resultat.

Koncernens hållbarhetsarbete redovisades till Global Reporting Initiative (GRI), FN Global Compact samt Nasdaq Listing Center (ESG; Environment, Social, Governance). I en separat rapport redovisades klimatpåverkan enligt Carbon Disclosure Project (CDP).

Fortsatt arbete

Under 2019 kommer vi att öka aktiviteterna inom miljöområdet och ha fokus

på samspelet med kunderna. Nolato ska aktivt presentera hållbara lösningar som rör val av råvaror, produktdesign, produktionsteknologier och transporter. Vi är övertygade om att ökad användning av biobaserade och återvunna råvaror skapar

både miljö- och affärsnytta. Åtgärderna kring effektivare användning av energi, vatten och material, samt minskad klimatpåverkan, fortsätter. Vi har också fortsatt fokus på aktiviteter som bidrar till en säker och utvecklande arbetsmiljö. ■

Nyckeltal på hållbarhetsområdet

	2018	2017	2016
Ekonomiskt ansvar			
Omsättning, MSEK	8 102	6 720	4 447
Rörelseresultat (EBITA*), MSEK	949	763	457
EBITA-marginal, %	11,7	11,4	10,3
Medelantal anställda	6 449	7 249	6 418
Miljöansvar			
Överträdelse av miljö- och arbetsmiljölagstiftning, antal fall	0	1	0
Energiförbrukning, GWh/MSEK omsättning	0,022	0,028	0,038
Vattenförbrukning, m ³ /MSEK omsättning	18,1	26,5	36,8
Utsläpp av klimatpåverkande gaser, ton CO ₂ /MSEK omsättning	4,5	7,2	11,5
Avfall, ton/MSEK omsättning	0,9	1,0	1,2
Certifierade miljöledningssystem, % av totala antalet anläggningar	95	95	91
Socialt ansvar			
Arbetsplatsolyckor, (fall med ≥1 dags frånvaro; fall per miljon arbetade timmar)	47 (4,1)	47 (3,7)	63 (5,0)
Certifierade arbetsmiljöledningssystem, % av totala antalet anläggningar	24	27	27
Kvinnliga medarbetare, %	46	45	49
Utbildning om Nolatos grundbultar och uppförandekod, % av antalet anställda	>90	>90	>90
Tillämpning av etiska och mänskliga principer samt korruption, antal registrerade överträdelser	0	0	0
Utvärdering av leverantörer; genomförda utvärderingar av miljö/socialt ansvar	247	235	173

* EBITA – Resultat före skatt, räntor och avskrivningar på immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv.

Nolato och hållbar utveckling

Allt fler intressenter förväntar sig att Nolato bidrar till hållbar utveckling. Förväntningarna gäller ansvarsfullt företagande, transparens och god affärsetik, men också att koncernen tar till vara möjligheterna att utveckla miljöanpassade produkter och tjänster. Ansvarsfullt företagande är en av Nolatos Grundbultar och en viktig komponent i koncernens långsiktiga strategi att skapa tillväxt och värde för intressenterna.

Vår syn på ansvarsfullt företagande

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande och en genomtänkt strategi för hållbar utveckling. Strategin omfattar aktiviteter inom tre områden: socialt ansvar affärsetik och miljö. Vi ser positiva resultat inom samtliga områden men miljöområdet kan utvecklas vidare, framförallt vad det gäller produkternas miljöegenskaper. Genom att bidra till hållbara lösningar ska vi vara kundens första val inom hållbar utveckling. För oss innebär ansvarsfullt företagande:

- ▶ Proaktivt förhållningssätt – Kunskapen om verksamhetens inverkan på människor, miljö och samhälle ska finnas hos oss. Genom förebyggande åtgärder, riskanalyser och investeringar i modern teknik minskar vi risker och kostnader.

- ▶ Affärsmöjligheter – Genom resurseffektiv produktion och ökad användning av miljöanpassade råvaror skapar vi både affärsmöjligheter och miljönytta.
- ▶ Trovärdighet och transparens – Nolato följer internationella konventioner och principer för hållbar utveckling, bland annat genom anslutning till Global Compact. De långsiktiga målen pekar ut färdriktningen för hållbarhetsarbetet och vi redovisar öppet framsteg och motgångar enligt internationella standarder för hållbarhetsredovisning.

Tydlig koppling till affärsidén

Affärsidén är grunden i vår verksamhet och talar om hur vi kan lösa kundernas behov:

”Nolato är en högteknologisk utvecklare och tillverkare av polymera produkter och system till ledande kunder inom väl definierade marknadsområden. Genom lång erfarenhet, gediget material- och processkunnande, tidig medverkan i kundernas projekt, kvalificerad projektstyrning och god kunskap om varje enskild kunds förutsättningar, är Nolato en effektiv och innovativ samarbetspartner”.

Vår framgång baseras på djupa och långvariga kundrelationer. Vi utmanar kunden och strävar hela tiden att försöka göra arbetet lite bättre. Dessutom bedriver Nolato verksamheten med ansvarsfullt

företagande – vi ser det som en självklarhet i en värld med miljöproblem och allt knappare resurser.

Aktiva åtgärder för hållbar utveckling

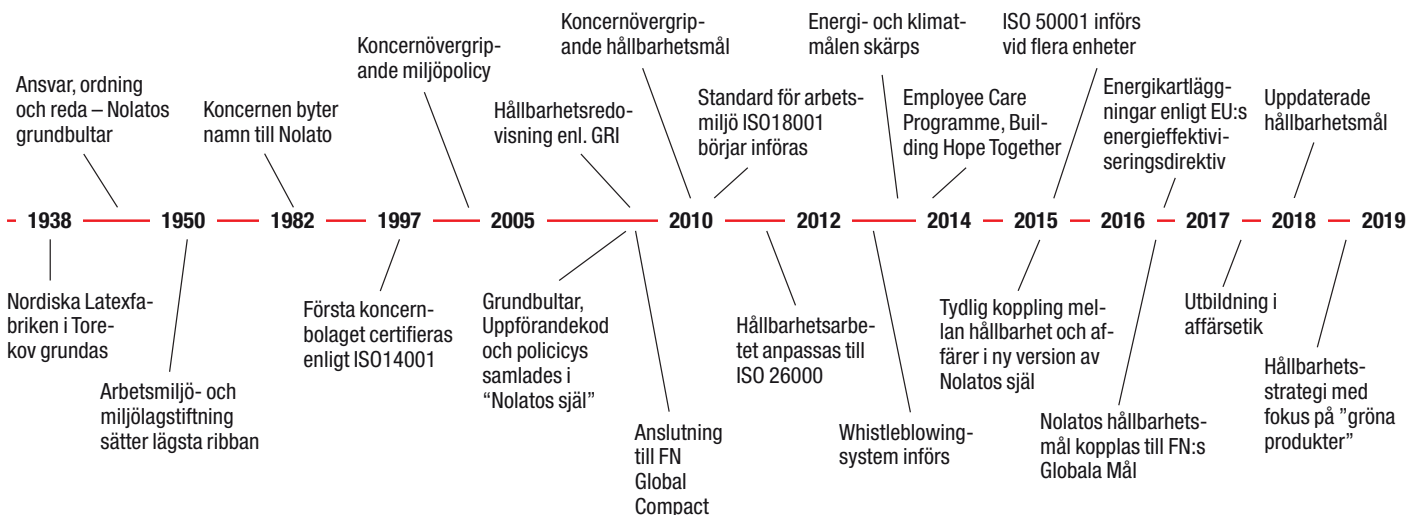
Nolato är en viktig aktör inom polymerindustrin och det är dags för oss att på ett tydligare sätt bidra till hållbar utveckling. Vi kommer därför att öka våra aktiviteter inom miljöområdet och ha fokus på samspillet med kunderna. Nolato ska aktivt presentera hållbara lösningar som rör val av råvaror, produktdesign, produktionsteknologier och transporter. Ökad användning av biobaserade och återvunna polymerer ger goda möjligheter att minska koldioxidavtrycket i ett livscykelerspektiv. Produktdesign för hållbar utveckling kan exempelvis bidra till att produkterna blir lättare att återvinna. Vi ska också vara beredda på att avböja uppdrag som motverkar våra ambitioner inom miljöområdet.

Viktiga riktlinjer

Skriften Nolatos själ sammanfattar koncernens grundläggande värderingar, uppförandekod och policys och kopplar dem till affärsmodellen.

Nolato är sedan 2010 anslutet till FN Global Compact, ett ramverk som omfattar tio principer kring miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och mot-

Några viktiga steg på vägen till hållbarhet

verkande av korruption. De tio principerna är integrerade i Nolatos själ och våra långsiktiga mål är kopplade till de Globala målen för hållbar utveckling (se faktabeskrivning till höger).

Nolatos hållbarhetsarbete redovisas enligt lagen om hållbarhetsrapport för stora företag, riktlinjerna i GRI, CDP, Nasdaq Listing Center, samt FN Global Compact (Communication on Progress – COP).

Produktionsanläggningarna är certifierade enligt de internationella standarderna ISO 14001 (miljö), ISO 9001 (kvalitet) och där det är tillämpligt enligt branschspecifika ISO-standarder. Vi arbetar också med standarder för arbetsmiljö och energiledning.

Standarden för Socialt ansvar (ISO 26000) ger vägledning i det övergripande arbetet för hållbar utveckling.

Strategi

I vår strategi för hållbar utveckling ingår bland annat följande områden:

- ▶ Vi vill skapa affärsmöjligheter genom ansvarsfullt uppträdande och öppen kommunikation av hållbarhetsarbetet. Affärsmöjligheter uppstår också genom resurseffektiva produktionsmetoder och utveckling av produkter med så låg miljöpåverkan som möjligt. Vi ska helt enkelt vara kundens första val inom hållbar utveckling.
- ▶ Genom förebyggande åtgärder, riskanalyser och investeringar i modern teknik minskar vi risker och kostnader. Frågor som rör energi och klimat har särskild prioritet och här har vi långsiktiga mål. Vad gäller materialanvändningen är målet att öka andelen återvunnen plastråvara och användningen av biobaserade plaster.

- ▶ Genom ISO-standarder och koncept som Lean Manufacturing, Medical Excellence och 5s, skapar vi systematik och trovärdighet i hållbarhetsarbetet.
- ▶ Genom en säker, jämställd och utvecklande arbetsmiljö engagerar vi våra medarbetare. Hållbarhetsarbetet ska vara en faktor som bidrar till att nya medarbetare söker sig till företaget.
- ▶ Nolato ska vara en god samhällsmedborgare och tillämpa sunda affärsprinciper och god etik. Att förebygga korruption är en viktig del i detta arbete och något som vi åtagit oss enligt principerna i Global Compact.
- ▶ Hållbarhetsfrågorna är en del av Nolatos affärsmodell och affärsstrategi.

Styrning och uppföljning

Vi hanterar hållbarhetsfrågorna på ett strukturerat sätt och har integrerat dem i den strategiska planeringen och den dagliga verksamheten. Vi har satt upp koncernmål inom hållbar utveckling (se sidan 10). Det operativa ansvaret för hållbar utveckling är delegerat till vd för koncernbolagen. Aktiviteterna följs upp via dialoger med bolagens ledningar samt genom interna och externa revisioner. I samband med hållbarhetsredovisningen görs en fördjupad analys av hur lagstiftningen efterföljs, uppfyllelsen av målen, samt hur prestanda och nyckeltal utvecklades under året. En representant i Nolatos styrelse har ett särskilt ansvar för hållbarhetsfrågorna. På koncernnivå hanteras frågor som avser strategi, risker, uppföljning, hållbarhetsredovisning, hållbarhetsfrågor i samband med företagsförvärv, samt dialoger med investerare. ■

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

Inom ramarna för Agenda 2030 presenterade FN under 2017 globala mål för hållbar utveckling. De 17 målen är ett tydligt och användbart ramverk för att möta globala utmaningar och har fått stort genomslag i samhället. De utgör samtidigt ett inspel till innovationer och affärsmöjligheter inom hållbarhetsområdet.

Privata och publika organisationer har en viktig roll att spela och näringslivet förväntas bidra med ansvarsfullt företagande, transparent redovisning av egna mål och resultat, samt utveckling av produkter och tjänster som bidrar till hållbar utveckling.

De Globala målen hjälper oss att identifiera väsentliga områden inom hållbar utveckling och vi har identifierat flera globala mål som har tydlig bäring på koncernens verksamheter. Med utgångspunkt från målen ser vi både möjligheter att minska miljöpåverkan och skapa affärsmöjligheter.

Vi har därför kopplat samman koncernens mål med sju av de Globala målen. På detta sätt kan vi bidra till en mer hållbar värld samtidigt som vi skapar lönsam tillväxt för Nolato.

En viktig utgångspunkt för att uppnå målen är att minimera Nolatos resursanvändning. Detta åstadkommer vi genom att arbeta med innovationer, effektivitetsförbättringar, investeringar i ny teknik, ökad användning av förnybar energi, samt satsningar på biobaserade och återvunna plaster. De Globala målen ger också inspiration till åtgärder inom socialt ansvar, samhällsengagemang och affäretik. ■

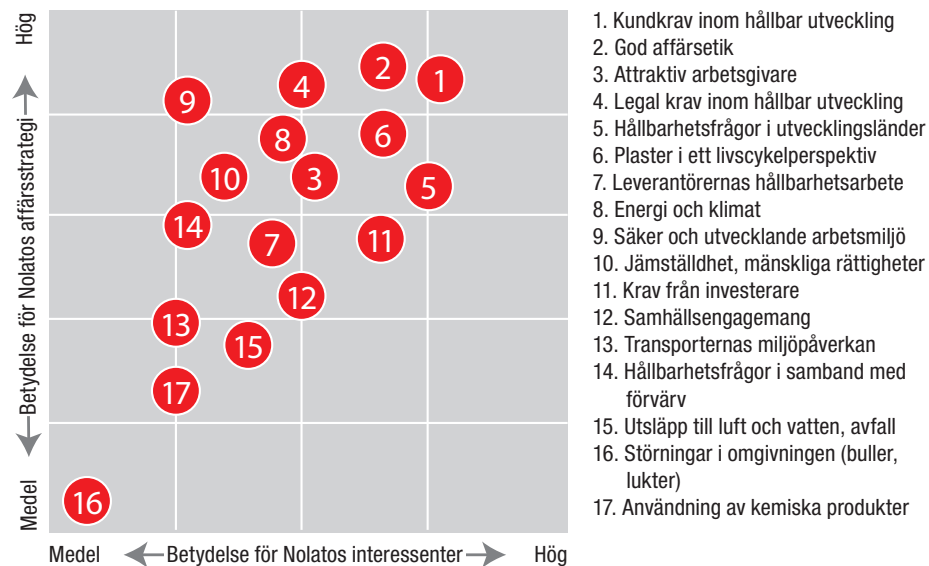
Väsentlighetsanalys

Inom ramarna för ISO 14001, OHSAS 18001 och ISO 50001 arbetar Nolatos verksamheter med att identifiera och hantera frågor som rör miljö, arbetsmiljö och energi. Här rör det sig inte bara om att identifiera risker utan också söka efter möjligheter inom hållbar utveckling.

Analyserna av risker och möjligheter – i kombination med krav och förväntningar från olika intressenter – utgör bakgrund till väsentlighetsanalysen. Den utformas enligt standarderna för hållbarhetsredovisning (GRI) och utgör bakgrund till vilka områden som fördjupas i hållbarhetsredovisningen och vilka GRI-indikatorer som används. I slutet av redovisningen (sidorna 27–29) finns en redogörelse för de GRI-indikatorer som vi refererar till.

Diagrammet visar områden som under 2018 identifierades som väsentliga och hållbarhetsredovisningen beskriver hur dessa områden styrs och följs upp. Som bakgrund för den övergripande väsentlighetsanalysen inhämtas regelbundet synpunkter från koncernens bolag. Även

Väsentlighetsanalys 2018

om det kan finnas andra prioriteringar på lokal nivå är man överens om att väsentlighetsanalysen ger en rättvisande bild av vilka områden som bör prioriteras. I årets analys har vi gjort några smärre modifieringar som framförallt rör området ”plaster i ett livscykelperspektiv”. Upp-

märksamheten i massmedia samt bland forskare och politiker kring plasternas miljöpåverkan medförde att ett redan prioriterat område fick ännu högre prioritet (se även sidan 11). ■

Värde för intressenterna

Nolato påverkas av flera intressentgrupper som presenterar krav och förväntningar inom hållbar utveckling. Uppfattningen om vilka intressenter som är betydelsefulla –

och vad de anser som väsentligt – baseras på erfarenheter och mångåriga affärsmissiga relationer, men också av händelser som varit aktuella under verksamhetsåret. Dialogen med intressenterna genomförs på flera sätt och omfattar bland annat ut-

vecklingssamtal med medarbetare, kundnöjdhetsmätningar, analytiker möten och samarbeten med kunder, leverantörer och entreprenörer. ■

Översikt av intressentdialogen 2018

Intressent	Nyckelfrågor, krav och förväntningar	Skapat värde
 Kunder	Nolatos bolag berörs av kundkrav inom hållbar utveckling. Kraven omfattar exempelvis miljöledningssystem, förbjudna kemiska ämnen, konfliktmineraler, miljövarudeklarationer, produktmärkning, uppförandekod, samt att specifik lagstiftning ska uppfyllas.	Under 2018 genomförde kunderna uppföljningar vid ungefär 60 procent av koncernens bolag. Utfallet blev positivt och resultaten används för att vidareutveckla hållbarhetsarbetet och stärka relationerna med kunderna. Verksamheterna i Kina och Malaysia är certifierade som Sony Green Partner.
 Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare – värderingar, hälsa, säkerhet, löner, förmåner, sociala förhållanden, trivsel och utvecklingsmöjligheter.	Vi genomförde medarbetarsamtal och erbjöd utbildning, kompetensutveckling och friskvård. Förebyggande arbetsmiljöåtgärder prioriterades och olycksfallsfrekvens var fortsatt låg. Employee Care Programme utvecklades vidare i Kina. Under året betalade Nolato 1.645 miljoner kr i löner till medarbetarna.
 Leverantörer	Nolato strävar efter att ha långsiktiga och öppna relationer med leverantörerna. Syftet är att säkerställa rätt kvalitet, finansiell stabilitet och hållbar utveckling för båda parter. Leverantörerna förväntar sig konsekventa och tydliga krav.	Leverantörerna informerades om Nolatos uppförandekod och vi förväntar oss att de delar koncernens värderingar. Vi utvärderade leverantörernas hållbarhetsarbete och genomförde cirka 250 enkäter och revisioner. Leverantörerna uppfyllde på ett acceptabelt sätt koncernens krav. Under 2018 betalade Nolato 5.757 miljoner kr till sina leverantörer.
 Ägare	Minska risker, skapa affärsmöjligheter samt uppvisa ett trovärdigt och framåtriktat hållbarhetsarbete.	Integrationen av hållbar utveckling i strategier och vardagsarbetet skapade värde för ägarna. Med hjälp av hållbarhetsredovisningen gavs aktieägare och potentiella investerare möjlighet att utvärdera koncernens hållbarhetsarbete. Under de senaste fem åren har Nolatoaktien haft en genomsnittlig direktavkastning på 3,8 procent. Aktieutdelningen förväntas uppgå till 368 miljoner kr.
 Samhälle	Samhällsengagemang är en del av Nolatos kultur och något som förväntas i de lokalsamhällen där vi är verksamma. Som ett globalt företag förväntas vi genomföra åtgärder som bidrar till nationella och globala mål för hållbar utveckling.	Samhällsengagemanget skapade förtroende och intresse för Nolato. Kontakterna med skolor och universitet bidrog till att attrahera framtida medarbetare. Skolprojektet i Kina utvecklades vidare. Genom anslutningen till Global Compact bidrog Nolato till de Globala målen. Under 2018 betalade Nolato 199 miljoner kr i skatter.

Mål och nyckeltal

Vi arbetar systematiskt och långsiktigt med frågor som rör miljö, människor och samhälle. Vi är övertygade om att detta skapar nytta för samhället och koncernens affärsverksamhet. Flera av de koncernövergripande hållbarhetsmålen är kopplade till

FN:s Agenda 2030 och de Globala målen för hållbar utveckling. Med utgångspunkt från hållbarhetsmålen arbetar produktionsanläggningarna med lokala mål, framförallt inom ramarna för ISO 14001.

Tabellen nedan ger en översikt av hur

arbetet med målen utvecklas och hur vi bedömer möjligheten att uppnå dem. Detaljerad information kring utsläppsdata och andra parametrar presenteras på andra ställen i hållbarhetsredovisningen. ■

Område	Mål för hållbar utveckling	Utfall
 Energi	Effektivare energianvändning och fram till 2020 ska användningen minska med 20 procent jämfört med genomsnittet för 2011–2012. Det koncernövergripande nyckeltalet är GWh/nettoomsättning och produktionsenheterna arbetar med lokalt anpassade mål och nyckeltal.	► Arbetet med energikartläggningar fortsatte under året. Konkreta åtgärder omfattar bland annat investeringar energieffektivare produktionsutrustningar (elektriska formsprutor), infrastruktur och belysning (LED-lampor). Vi bedömer att målet är möjligt att uppnå.
 Klimat	Utsläppet av den klimatpåverkande gasen koldioxid ska minska med 20 procent fram till 2020 jämfört med genomsnittet för 2011–2012. Målet avser de koldioxidutsläpp som uppstår vid användningen av energi. Det koncernövergripande nyckeltalet är ton koldioxid/nettoomsättning och olika typer av lokala mål förekommer.	► Klimatåtgärderna baseras på effektivare energianvändning, miljöanpassning av transporter och inköp av el från förnybara källor. För närvarande är möjligheterna att köpa "grön energi" begränsad i vissa länder. Vi bedömer att målet är möjligt att uppnå.
 Kemikalier, råvaror och miljöanpassade produkter	Farliga kemiska ämnen ska identifieras och där det är möjligt fasa ut. Andelen återvunna och/eller förnybara råvaror ska öka. Nolato ska delta i projekt med inriktning på att minska miljöpåverkan av befintliga eller nya produkter.	► Arbetet med att fasa ut farliga kemikalier fortsatte. Vi har testat biobaserade plaster med goda resultat och använder drygt 600 ton återvunna plaster. Vi bedömer att det finns möjligheter att nå målet, men att det kommer att ta tid innan biobaserade och återvunna råvaror utgör ett betydande inslag i produktportföljen.
 Avfall	Avfallsmängden ska kontinuerligt minska i förhållande till nettoomsättningen. Andelen återvunnet avfall ska öka. Koncernens enheter har egna mål kring kassationer och hanteringen av avfall.	► I ett långsiktigt perspektiv ser vi en positiv utveckling där andelen avfall som deponeras minskar och andelen som återvinns ökar. Målet ingår i arbetet med ständiga förbättringar och har inte något "bäst före datum".
 Miljöledningssystem	Samtliga enheter ska vara certifierade enligt ISO 14001. Förvärvade bolag ska certifieras inom en tvåårsperiod.	► Samtliga produktionsenheter, utom en anläggning som är under uppstart, är certifierade enligt ISO 14001. Möjligheterna att uppnå målet bedöms som mycket goda.
 Säkra arbetsplatser	Antalet olyckor på arbetsplatserna ska minimeras och här gäller en "nollvision". Samtliga enheter ska ha fungerande system för att registrera och åtgärda near misses (incidenter). Arbetet ska bedrivas systematiskt, exempelvis genom certifierade ledningssystem för arbetsmiljö och säkerhet.	► I ett industriellt perspektiv är olycksfallsfrekvensen låg. Under 2018 uppgick nyckeltalet till 4,1 olyckor med frånvaro per miljon arbetade timmar. System för near misses är införda och certifierade arbetsmiljösystem finns vid fem enheter. För att nå "nollvisionen" krävs fortsatta tekniska och organisatoriska insatser.
 Mänskliga rättigheter och jämställdhet	Inga fall av kränkning av mänskliga rättigheter, diskriminering och tvångsarbete ska förekomma. Fortsatt aktiv information till medarbetare och nyanställda.	▲ Under året genomfördes utbildningar av medarbetarna om Nolatos själ. Några fall av kränkningar av mänskliga rättigheter registrerades inte. Anställningarna av personer med funktionshinder fortsatte. Rekryteringen av fler kvinnliga ledare är en viktig fråga för Nolato.
 Antikorruption	Inga fall av mutor, korruption och kartellbildning ska förekomma. Fortsatt aktiv information till medarbetarna.	▲ Utbildning, information och diskussioner är verktyg i arbetet mot korruption. Ledande befattningshavare deltar i en webbaserad utbildning med inriktning på affärsetik. Whistleblowing är införd och under året registrerades inga händelser som kan förknippas med korruption och bristande affärsetik.
 Kunder	Kundkrav inom miljö och socialt ansvar ska klaras med god marginal.	▲ Under året genomfördes utvärderingar och revisioner vid två tredjedelar av anläggningarna. Kunderna var mycket nöjda med Nolatos insatser inom hållbar utveckling.
 Leverantörer	Förbättrad utvärdering av leverantörernas hållbarhetsarbete.	▲ Under 2018 genomfördes cirka 250 utvärderingar av leverantörernas hållbarhetsarbete. Leverantörerna uppfyllde Nolatos krav på acceptabel eller god nivå.
 Samhälle, investerare och analytiker	Rapportering ska ske enligt GRI och CDP. Anslutningen till Global Compact ska fortsätta. Genom transparent information inom hållbarhetsområdet ska vi uppnå goda resultat vid utvärderingar av analytiker och oberoende institut.	▲ Goda resultat vid externa utvärderingar av hållbarhetsarbetet. Öppen redovisning av hållbarhetsarbetet genom flera olika kanaler.

▲ Målet uppnått ► Positiv trend, men insatser kvarstår för att nå målet ▼ Negativ trend ► Oförändrad trend

Case – Plasternas miljöpåverkan

Nolato, plasterna och miljön

Plastmaterial gör livet lättare för de flesta människor. Plasterna har fantastiska egenskaper och det går nästan att framställa vad som helst med hjälp av plast. De finns överallt och att i vardagslivet försöka undvika plaster är antagligen omöjligt. Användningen ökar och den globala årsproduktionen uppgår till cirka 300 miljoner ton, vilket är en fördubbling på 15 år.

Plasterna är ofta klimatsmarta och sparar energi. Genom att de ersätter metaller och andra tunga material i bil- och flygindustrin minskar vikten och bränsleförbrukningen och därmed utsläppen av koldioxid. Inom byggindustrin används plaster som isoleringsmaterial vilket är positivt ur energisynpunkt. Plaster som förpackningsmaterial i detaljhandeln bidrar till minskad vikt och minskad bränsleförbrukning.

Det finns tyvärr en annan sida av myntet och plasterna förknippas med ett antal miljöproblem. Plaster kan innehålla farliga tillsatser som kan skada människor och miljö. Huvuddelen av plasterna tillverkas från fossil råolja – en råvara som inte är förnybar och som ger negativ klimatpåverkan. Ett miljöproblem som aktualiserats under senare år är nedskräpningen i haven. Det orsakas framförallt av plast som används till konsumtionsprodukter med kort livslängd i länder med dåligt utvecklade system för insamling och återvinning. Stora mängder plastskräp hamnar i havet där nedbrytningen kan ta hundratals år.

Hur ser Nolato på plasterna i miljön?

Vi delar bilden att plaster har både positiva och negativa egenskaper ur miljösynpunkt. Vi använder i storleksordningen 42.000 ton plast per år och tillverkar både lång- och kortlivade produkter. Långlivade produkter används exempelvis i fordon, mobiltelefoner, hushållsmaskiner och medicintekniska produkter. I många fall finns fungerande system för insamling och återvinning av plasten i sådana produkter. Kortlivade plastprodukter utgörs bland annat av läkemedelsförpackningar, engångsprodukter inom sjukvården samt vissa andra förpackningar. En hel del av dessa förpackningar återvinns men man kan inte utesluta att vissa hamnar som skräp i miljön.

Vad gör Nolato för att minska plasternas miljöpåverkan?

Vi har genomfört åtgärder för att minska eller helt fasa ut användningen av farliga additiver i plasten. Utvecklingen drivs på av kemikalielagstiftningen och tydliga kundkrav och är en process som säkert kommer att pågå under många år. Vi följer noga utvecklingen. Ett annat exempel på miljöanpassning är att minska andelen fossil råvara i produkten. Vi har exempelvis utvecklat läkemedelsförpackningar där minskad vikt ger både miljönytta och minskade kostnader. Att öka innehållet av fyllnadsmaterialet krita är också en lösning som tillämpas i flera produkter. Vi använder cirka 640 ton återvunnen plast per år.

Hur intresserade är kunderna av miljöanpassade plaster?

Vi ser ett ökat intresse hos kunder som använder våra förpackningar för bland annat kosmetika och kosttillskott. Ett uttalat intresse finns inom bilindustrin där en viktig kund har satt upp som mål att 2025 ska alla nya fordon innehålla 25 procent återvunna

plaster. Det finns också växande intresse hos kunder inom hygien- och möbelbranschen. Vi har ett antal pågående eller påbörjade projekt med sådana kunder. Inom läkemedel och medicinteknik är intresset svalare. Något som säkert hänger samman med att det är kostsamt och komplicerat att registrera förändringar i de tekniska specifikationerna hos läkemedelsmyndigheterna.

Vad är bioplast och är den bionedbrytbar?

Bioplast är ett begrepp som används allt mer men som kan ha många betydelser:

- ▶ Bioplast är en plast som helt eller delvis är baserad på förnybara råvara. Begreppet säger dock inget om hur mycket av plasten som kommer från förnybara material. Är det polymeren, fyllnadsmaterialen, mjukgöraren och/eller de andra komponenterna som är förnybara?
- ▶ Bioplaster kan vara tillverkade av alkoholer och syror som kommer från naturen, exempelvis kan man göra etenplast från etanol som kommer från sockerrör. I praktiken tar man en monomer från ett bioraffinaderi och polymeriserar den med samma teknik som när man tillverkar fossilbaserade plaster. Frågor som rör miljö och arbetsmiljö vid odlingen av sockerrör och andra växter är dock viktiga för bedömningen i ett livscykelperspektiv.
- ▶ Bioplaster kan också tillverkas från makromolekyler från växtriket, exempelvis polysackarider, proteiner och lignin. Cellulosabaserade plaster har funnits sedan länge men tillverkningsprocesserna är tyvärr inte särskilt bra för människor och miljön.
- ▶ Att en plast är baserad på ett biologiskt material behöver inte betyda att den är lättnedbrytbar i naturen. Det finns fossila plaster som är lättnedbrytbara och bioplaster som är svårnedbrytbara.

Vilket vägval gör Nolato?

Våra vägval görs i samverkan med kunderna men för att nå affärsmässig framgång måste vi ha goda kunskaper kring olika miljöanpassade material. Nolato Jaycare ligger långt framme och har utvärderat biobaserad plast från socker i sina tillverknings-teknologier. Materialet fungerar utmärkt och det pågår projekt med flera kunder. Andra kunder visar större intresse för återvunnen plast och även här pågår det ett antal intressanta projekt. Möjligheterna är många men det finns naturligtvis risker med att byta råvaror. Det kan exempelvis röra tekniska specifikationer, kostnader och tillgång till råvarorna. ■

Miljöansvar

Teknologier och miljöaspekter

Nolato utvecklar och tillverkar produkter i polymera material som plast, silikon och TPE till kunder inom medicinteknik, läkemedel, konsumentelektronik, telekom, fordon och andra utvalda industriella sektorer. Det vi tillverkar kan vara allt från enskilda komponenter, som kunden själv monterar i sin egen produkt, till kompletta produkter, klara att levereras till kundens kund. Vi utvecklar och tillverkar även egna produkter, exempelvis läkemedelsförpackningar.

Tillverkningssteknologierna omfattar:

- ▶ **Formsprutning** – Teknologi för att tillverka komponenter i plast, silikon, TPE och keramer med krav på exakta mått och hög kvalitet. Vår vanligaste produktionsteknologi.
- ▶ **Formsprutblåsning** – Teknologi för att tillverka flaskor och behållare i plast. Vi använder den för att producera läkemedelsförpackningar.
- ▶ **Extrudering** – Teknologi för att tillverka slang och andra strängformade produkter. Vi använder den för att producera kirurgiinstrument och katetrar samt EMC-packningar m.m.
- ▶ **Doppformning** – Teknologi för att tillverka flexibla, lufttäta produkter i latexgummi. Vi använder den för att producera kateterballonger, andningsblåsor och andra liknande produkter.
- ▶ **Stansning** – Teknologi för att tillverka platta produkter i ett eller flera material samt sammanfoga detaljer och elektronik på ett effektivt sätt. Vi använder den för att producera adhesiv, packningar, tätningar och kosmetiska detaljer för kunder inom telekom, fordon, medicinteknik och elektronik.
- ▶ **Skärmning** – Metoder och material som utvecklats för att uppnå elektromagnetisk kompatibilitet, d.v.s där elektromagnetisk strålning från elektronikkomponenter inte stör varandra. Exempel på produkter hos kunderna som använder skärmning är radiostasstationer.
- ▶ **Montering** – Montering av komponenter som skapar en komplett produkt eller ett delsystem. Kan ske helautomatiskt, semiautomatiskt eller manuellt. Automatmontering görs framförallt av

medicintekniska hjälpmedel, exempelvis autoinjektorer som monteras helautomatiskt i höga volymer.

- ▶ **Vidareförädling** – Vi ger komponenterna önskad finish genom till exempel lackering, dekorerings eller metallisering av detaljer på mobiltelefoner, medicintekniska hjälpmedel m.m.

Tillverkningen av produkter i polymera material förknippas med ett antal betydande miljöaspekter. Några exempel är användningen av material (plaster, silikongummi, metaller), kemikalier (lösningsmedel, lacker, färger), energi och vatten. Utsläpp av klimatpåverkande gaser och lösningsmedel (VOC), samt uppkomsten av olika typer av avfall, är andra viktiga miljöfrågor. Även indirekta miljöaspekter som rör produkter, förpackningar och transporter är betydelsefulla. Inom koncernen är miljöledningssystemet ISO 14001 ett värdefullt verktyg i arbetet med att systematiskt minska miljöpåverkan.

Miljölagstiftning

Nolatos bolag berörs av ett stort antal legala krav inom miljöområdet. Det rör sig både om övergripande lagstiftning och specifika villkor för respektive verksamhet. Med hjälp av ISO 14001 identifieras den lagstiftning som är aktuell och bolagen genomför relevanta åtgärder. I ett strategiskt perspektiv är det betydelsefullt att utvärdera risker och möjligheter med kommande lagstiftning, något som koncernen gör genom att delta i nätverk och regelbundna kontakter med olika myndigheter.

I Sverige är samtliga produktionsenheter utom en anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Huvuddelen av koncernens enheter utanför Sverige är tillståndspliktiga eller omfattas av liknande krav enligt respektive lands miljölagstiftning. De tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheternas försäljning utgör huvuddelen av koncernens nettoomsättning. Vid fem anläggningar kommer under 2019 rutinmässiga uppdateringar av miljötillstånden att genomföras. I ett par fall föranleds uppdateringarna av expansion av verksamheten. Vi förväntar oss inte några väsentliga legala eller ekonomiska konsekvenser av förnyelsen av miljötillstånden.

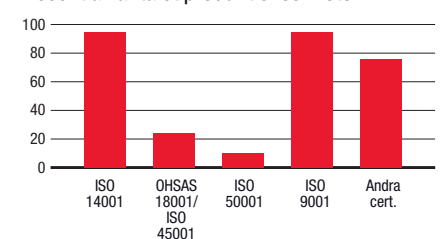
Miljölagstiftning i form av EU-direktiv (REACH, RoHS, CLP, WEEE, energieffektivisering, hållbarhetsredovisning), eller annan nationell eller internationell lagstiftning, berör huvuddelen av koncernens verksamheter och produkter. Ungefär två tredjedelar av enheterna omfattas av lagstiftning kring producentansvar för förpackningar. I de flesta fall sker regelbunden rapportering till miljömyndigheterna och inspektioner genomförs av tillsynsmyndigheterna. Inga överträdelse av miljölagstiftningen registrerades under 2018.

Miljöledningssystem

År 1997 certifierades den första anläggningen inom Nolato enligt den då nya standarden för miljöledningssystem (ISO 14001). Miljöstandarderna är sedan dess en viktig grundsten i strategin för hållbar utveckling och systematiken, miljörevisionerna och certifikaten skapar förtroende hos koncernens intressenter. Samtliga enheter, utom ett bolag i Kina som är under uppbyggnad, är certifierade.

För att visa att miljöledningssystemen uppfyller kraven i ISO 14001 genomförs interna och externa miljörevisioner. Inom Nolato finns 119 (137) interna miljörevisioner som under året genomförde 137 (106) miljörevisioner. Vid 21 (20) tillfällen blev anläggningarna granskade av externa revisorer. Samtliga certifierade anläggningar har nu uppdaterat miljöledningssystemet till den senaste versionen (ISO 14001:2015).

Procent av antalet produktionsenheter

Samtliga bolag utom ett är certifierade enligt kraven i kvalitetssystemet ISO 9001. Över 75 procent av enheterna är därutöver certifierade enligt standarder för fordonsindustrin (ISO/TS 16949), medicinteknik (ISO 13485) eller andra standarder. Vid många av anläggningar är

de olika ledningssystemen helt eller delvis integrerade i det övergripande verksamhetssystemet.

Ledningssystem för arbetsmiljö (OHSAS 18001) är infört vid 5 (6) enheter. Standarden ersattes under 2018 av ISO 45001 och sju bolag planerar att införa den nya standarden. Två enheter inom Nolato Jaycare i Storbritannien är certifierade enligt standarden för energiledning (ISO 50001). Som riktlinje för det koncernövergripande hållbarhetsarbetet tillämpas standarden för socialt ansvar (ISO 26000). Standarden bygger på sju grundläggande begrepp och beskriver hur en organisation kan arbeta med miljöfrågor, socialt ansvar och etik.

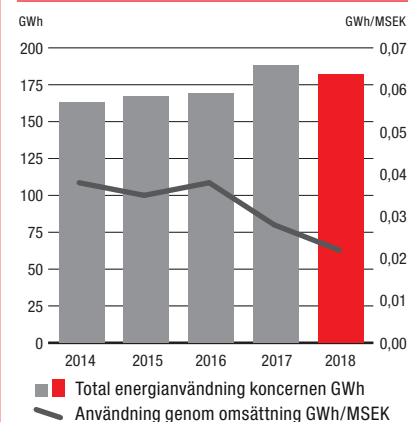
⚡ Energi

Energi används till produktionsutrustningar, belysning, ventilation, kylning, transporter, reningsanläggningar och uppvärmning. Nolato använder huvudsakligen indirekt energi i form av elektricitet (85 procent) och fjärrvärme (10 procent). För uppvärmning och driften av reningsanläggningar används vid några enheter eldningsolja, naturgas eller propan. Användningen av eldningsolja utgör ungefär 1 procent av den sammanlagda energianvändningen och minskar efterhand. Oljan ersätts med värmepumpar eller biobränslen. Andelen fossila bränslen uppgår till cirka 5 procent och inköpt ”grön el” står för 53 procent (46) av den totala energianvändningen.

Under 2018 uppgick energianvändningen till 182 GWh (188) och nyckeltalet, där användningen sätts i relation till försäljningen, visar en nedåtgående trend sedan 2011. Energikostnaden var cirka 137 MSEK (136). Exempel på insatser som syftar till att öka energieffektiviteten är:

- ▶ **Energikartläggning** – Energikartläggningar enligt EU:s direktiv för energieffektivisering har genomförts vid tio enheter. Utredningarna visar att det finns möjligheter att spara energi, exempelvis genom optimering av ventilation, kylning, belysning och tryckluft. Nolato genomför kostnadseffektiva åtgärder och tre enheter planerar att genomföra kartläggningar under de närmsta åren.
- ▶ **Energieffektiv utrustning och processer** – Hydrauliska formsprutor som byts ut mot elektriska maskiner ökar energieffektiviteten och minskar hanteringen av hydrauloljor, något som under året genomfördes vid bland annat Nolato Cerbo, Nolato Plastteknik och Nolato Polymer. Doppningsroboten hos Nolato MediTor fortsätter att ge betydande energibesparingar. Produktionsplanering för att utnyttja utrustningarna så effektivt som möjligt och stänga ner utrustningar när de inte används. Kortare cykeltid hos pressar minskar energianvändningen. Detsamma gäller frekvensstyrning av elektriska pumpmotorer i produktionsutrustningarna vid Nolato Jaycare. Med hjälp av optimerad produktionsplanering kunde en av lackeringsanläggningarna vid Nolato Beijing stängas ned.

Energianvändning

- ▶ **ISO 50001** – Det certifierade energiledningssystem (ISO 50001) vid enheterna i Storbritannien sätter fokus på energieffektivisering.
- ▶ **Byggnader och belysning** – Användning av överskottsvärme från utrustningar för att värma lokaler och lagerbyggnader vid Nolato Contour. Vid samma anläggning målades taket med färg som reflekterar solljuset. Detta skapar bättre inomhusmiljö och minskar energiförbrukningen. Installation av system för frikyla minskar energianvändningen vid Nolato Ungern. Utbyte av belysning till LED-lampor genomförs i betydande omfattning. Installation av närvarostyrda sensorer för belysning. Installation av elmätare på strategiska platser i byggnaderna. För att minska förbrukningen av eldningsolja utökade Nolato Lövepac kapaciteten hos värmepumpsystemet.
- ▶ **Utbildning och engagemang** – Åtgärder för att minimera kassationer och omkörningar, något som samtidigt bidrar till minskad energiförbrukning. Utbildningsinsatser och detaljerad övervakning av energiförbrukningen engagerar medarbetarna i att spara energi.

Utsläpp till atmosfären

Utsläpp av klimatpåverkande gaser

Nolatos utsläpp av den klimatpåverkande gasen koldioxid orsakas av energianvändningen, transporter av råvaror och färdiga produkter, samt av en mängd indirekta aktiviteter hos koncernens leverantörer och kunder. Redovisningen av utsläppen omfattar framförallt den direkta och indirekta energianvändningen. Utsläppen från transporter, tjänsteresor, leverantörer och användare av Nolatos produkter är inte oväsentliga och uppgår för den svenska verksamheten till ett par tusen ton per år.

Under 2018 släppte Nolatos produktionsanläggningar ut 36.600 ton (48.900) koldioxid, varav mindre än fyra procent orsakades av direkt användning av fossila bränslen. Övriga utsläpp uppstod framförallt vid produktionen av el och fjärrvärme i de länder vi är verksamma. I länder som Kina, USA och Polen används kol i stor utsträckning för elproduktion, något som orsakar betydande utsläpp av koldioxid och som får genomslag i koncernens koldioxidavtryck. Detta gäller framförallt våra verksamheter i Kina. Situationen kring Nolatos koldioxidavtryck påverkas av flera faktorer, exempelvis:

- ♦ Genom att köpa in fossilfri el till verksamheterna i Sverige, Storbritannien och Ungern minskar de indirekta utsläppen av koldioxid med i storleksordningen 20.000 ton per år.
- ♦ Koldioxidavtrycket minskar genom åtgärder för energieffektivisering, bland annat energikartläggningar och införande av ISO 50001. Även utfasning av eldningsolja och installation av värmepumpar eller biobränslen minskar klimatpåverkan.
- ♦ Andra åtgärder rör minskad kassation, bättre avfallshantering, inköp av bränslesnålare fordon, ökad användning av telefonkonferenser och förbättrad logistik.

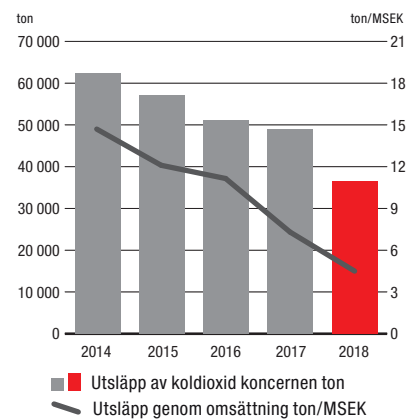
- ♦ Förändrad produktion och minskat energibehov vid den största anläggningen i Kina resulterade i en minskning av utsläppen av koldioxid med cirka 10.000 ton.
- ♦ Nolato Jaycare i Storbritannien har skrivit på ett nationellt avtal för att motverka klimatförändringar (*Climate Change Agreement*). Avtalet gäller energiintensiv industri och genom att minska energianvändningen kan deltagande företag få reducerade avgifter enligt ett brittiskt system som kallas *Climate Change Levy*.

Andra utsläpp till atmosfären

Användningen av cirka 90 ton (360) färger, lacker och lösningsmedel gav upphov till utsläpp av VOC (Volatile Organic Compounds) om cirka 26 ton (55). Huvuddelen av dessa ämnen används vid lackering av mobiltelefoner och andra produkter i Beijing. En effektiv reningsutrustning, som installerades 2015, i kombination med ett förändrat produktsortiment har resulterat i utsläppen av VOC nu ligger runt 6 ton/år. Åtgärderna för att förbättra luftkvaliteten i Beijing uppskattas av de lokala miljömyndigheterna. För närvarande utgör tillverkningen av andningsblåsor hos Nolato MediTor den största källan till utsläpp av VOC. Under året släpptes cirka 19 ton gasformig etanol ut till atmosfären.

Det finns drygt 3,1 ton (3,1) ozonnedbrytande ämnen (HFC; F-gaser) i luftkonditioneringsutrustningar och annan utrustning vid ett tiotal produktionsenheter. Något mindre läckage inträffade under året, vilka motsvarade mindre än en halv procent av den installerade mängden. Utsläppen av svaveldioxid och kväveoxider var fortsatt låga och uppgick till 3 ton (3). Utsläppen av stoft och luktande ämnen är försumbara och några klagomål förekom inte under året.

Utsläpp av koldioxid CO₂

Råvaror och kemikalier

Under 2018 användes vid produktionsprocesserna cirka 42.500 (39.000) ton polymera material. Mer än 97 procent utgjordes av plaster och resten av syntetiskt gummi. Här rör det sig om silikon- och latexgummi som används i produkter inom medicinteknik. Andra material som används i storleksordningen 1.500 ton per år (1.900) är färger, lacker, lösningsmedel och metaller.

I ett antal av koncernens produkter är det krav från kunden att polymeren ska utgöras av jungfrulig råvara. Detta gäller framförallt läkemedelsförpackningar och medicintekniska produkter. Intresset för återvunnen plast framförs av en del kunder, exempelvis för komponenter till fordon, möbler och trädgårdsredskap samt förpackningar för kosttillskott. Under året var mängden återvunnen plast cirka 640 (400) ton och det pågår kundprojekt där målsättningen är att öka andelen återvunnet material. Vi ser också ett intresse att minska polymeranvändningen i vissa produkter, något som är fördelaktigt både ur kostnads- och miljösynpunkt. Nolato har en uttalad ambition att öka användningen av förnybara och återvunna råvaror (se sidan 6).

En miljöaspekt som rör de flesta av koncernens bolag är kundernas krav på att produkterna inte får innehålla vissa farliga kemiska ämnen. Vidare är intresset för konfliktmineral fortsatt högt (se Ord-förklaringar och definitioner). Kemiska substanser som identifieras av kunderna, och/eller som identifierats som kandidater för riskreduktion i kemikalielagstiftningen REACH, är prioriterade. I praktiken innebär detta att ett begränsat antal kemiska ämnen är föremål för utfasning eller andra riskreducerande åtgärder. Det rör sig exempelvis om mjukgörande ftalater och silikongummi som innehåller cykliska siloxaner. Det pågår kontinuerligt aktiviteter för att minska riskerna med kemiska ämnen och under årets byttes ett tiotal kemiska produkter mot alternativ som är mer fördelaktiga ur miljö och hälsosynpunkt.

Vattenfrågor

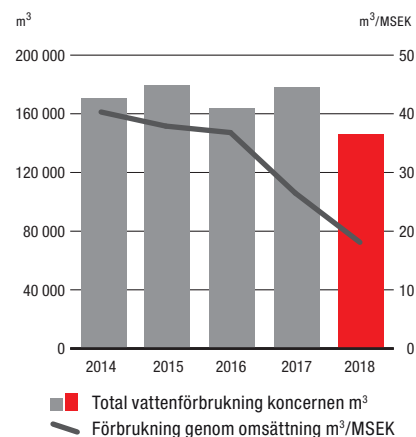
Nolatos anläggningar använder kommunalt vatten till reningsutrustningar, vissa produktionsprocesser, rengöring, sanitära ändamål och kylning. Under 2018 förbrukades 146.300 m³ (177.900) vatten till en kostnad av cirka 2,3 MSEK (2,9).

Vid anläggningarna finns tekniska system för att minska vattenförbrukningen, exempelvis slutna system för kylvatten till formsprutor och andra utrustningar. Det förekommer dock några produktionsprocesser där förbrukningen är hög. Detta gäller framförallt tillverkningen av andningsblåsor i latexgummi i Torekov, som står för cirka 16 procent av den totala vattenanvändningen.

Nolato i Beijing har flera tusen medarbetare och detta återspeglar sig i att verksamheten står för drygt 40 procent av koncernens vattenförbrukning. Staden Beijing är identifierad som ett vattenbristområde och bolaget genomför olika åtgärder för att minska vattenanvändningen. Det rör sig bland annat om att engagera personalen, läcksökning och reparation av läckande utrustningar, samt kontroll av att vatten inte förbrukas under perioder då utrustningar och lokaler inte används. Den förändrade produktionen vid anläggningen medförde att vattenförbrukningen sjönk med cirka 40 procent under 2018 jämfört med föregående år.

Utsläppen av föroreningar till avloppsvatten är begränsade och utgörs framförallt av sanitärt vatten. Samtliga produktionsenheter är anslutna till kommunala avloppsreningsverk. Utsläppen av avloppsvatten förväntas normalt inte orsaka någon miljöpåverkan. Ett undantag är vissa kemiska ämnen som används vid Nolato MediTor i Torekov som tidigare påverkade reningsprocesserna i det kommunala avloppsreningsverket. Genom ett forskningssamarbete med Lunds Tekniska Högskola, som avslutades under 2018, kunde problemen identifieras och åtgärdas.

Vattenförbrukning

Avfall

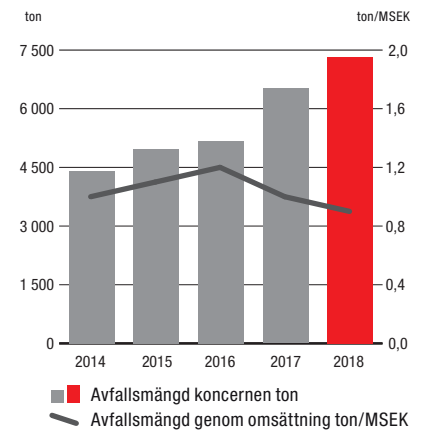
Under 2018 uppkom cirka 7.300 ton (6.500) avfall. Ökningen av mängden hänger framförallt samman med ökad produktion och ett antal byggnadsprojekt. Ungefär 49 procent (54) av avfallet återvanns som material och 28 procent (21) som energi. Deponeringen av avfall ligger på en fortsatt låg nivå och uppgick till cirka 5 procent (8) av den totala mängden. Ur miljösynpunkt är det positivt att andelen avfall som deponeras minskar och andelen som återvinns ökar. Detta är ett resultat av mer krävande lagstiftning i många länder, men kan ytterst kopplas till en mängd förebyggande åtgärder vid Nolatos anläggningar. Systematiken i ISO 14001, *lean manufacturing* och 5S är viktiga verktyg för att minska kassation och uppkomsten av avfall. Mängden farligt avfall utgjorde 5 procent (7). Kostnaderna för den externa hanteringen av avfallet uppgick till 6,3 MSEK (5,5).

Transporter

Vi arbetar kontinuerligt med att minska miljöpåverkan från godstransporterna och tjänsteresorna. Här är några exempel på genomförda åtgärder:

- ▶ Den centrala upphandlingen av transporttjänster i Sverige omfattar hållbarhetskriterier, bland annat tillgång till utsläppsdata för koldioxid, NO_x, SO₂ och andra luftföroreningar. Även vid Nolato i Kina ställer man miljökrav på transportföretagen och begär bland annat miljömärkta fordon. I Storbritannien använder man som primärt transportföretag ett bolag som är registrerat enligt The Fleet Operator Recognition Scheme (FORS). Ett initiativ som omfattar lagefterlevnad, säkerhet, effektivitet och miljöskydd.
- ▶ Många av koncernbolagen utnyttjar möjligheterna till konferenser via video och internet.
- ▶ I samband med byten av fordon och tjänstebilar väljs modeller med lägre bränsleförbrukning, exempelvis hybridbilar.
- ▶ Många av bolagen arbetar med att optimera transporterna, exempelvis genom ökad fyllnadsgrad i lastbilarna, koordinerade transporter och miljöanpassade rutter. Nolato MediTor arbetar med att godkänna Nolato Stargard i Polen som direkt leverantör till en kund i Tyskland. Uppskattningsvis minskar detta transporterna med cirka 7.000 km per år. Flera av bolagen utnyttjar transport med tåg eller båt som alternativ till lastbil eller flyg.
- ▶ Bulkhantering i stället för hantering av material i säckar minskar antalet transporter.
- ▶ Smarta förpackningslösningar hos Nolato Jaycare minskar antalet transporter mellan Storbritannien och Italien.

Avfallsmängd

Produkter som gör miljönytta

Tillsammans med kunderna arbetar vi med konceptutveckling, design, materialval, konstruktion, prototyper, produktionsverktyg, volymproduktion och vidareförädling. Produkternas miljöprestanda har blivit en allt viktigare konkurrensfaktor. För Nolato gäller detta bland annat mobiltelefoner, komponenter till fordon, vitvaror och motorsågar, samt läkemedelsförpackningar och medicintekniska produkter. Här följer några exempel på pågående projekt och existerande produkter:

- ▶ Hos Nolato Plastteknik pågår projekt för att ersätta aluminium med plast i fordonskomponenter. I samarbete med en betydande kund har ett projekt inletts med syftet att ersätta fossil plast i förpackningar med biobaserade och återvunna plaster.
- ▶ Nolato MediTor validerar ett genomfört projekt där innehållet av PP-plast i vissa applikationer reducerats med närmare 40 procent, något som ger fördelar både ur både miljö- och logistiksynpunkt.
- ▶ Nolato Beijing arbetar med ett antal projekt som avser att öka användningen av återvunna råvaror. Man undersöker också möjligheterna att använda färre materialslag i samma produkt.
- ▶ För användning i trädgårdsutrustning-
ar har Nolato Polymer testat en råvara som innehåller 70 procent biobaserade material. I utomhusprodukten Light My Fire används 20 – 70 procent biomaterial.
- ▶ Nolato Gota och Nolato Lövepac tillverkar komponenter till Volvo Cars motorfamilj Drive-E. Motorerna är cirka 20 procent mer energieffektiva än sina föregångare. Nolato Gota använder mer än 600 ton återvunnen plast i vissa av sina produkter.
- ▶ Plaster ersätter andra material i fordon, hushållsmaskiner och motorsågar. Resultatet blir exempelvis minskad vikt och bränsleförbrukning.
- ▶ Nolato Jaycare i Portsmouth tillverkar behållare för att ta hand om riskavfall inom sjukvården (Sharpak) och målet är att globalt etablera Sharpak som det främsta valet för klinisk avfallshantering.
- ▶ Nolato MediTors miljöanpassade andningsblåsor ger lägre polymeranvändning och minskat koldioxidavtryck. Bolaget erbjuder även ftalatfria andningsblåsor.
- ▶ Nolato Jaycare i Newcastle har testat tillverkning av produkter som består av fossilfri polyetenplast, alltså råvara som framställts från sockerrör. Den biobaserade plasten fungerar utmärkt i bolagets samtliga produktionsprocesser.

- ▶ Nolato Cerbo tillverkar läkemedelsförpackningar (SC Light Caps) med mindre mängd plast och därmed lägre koldioxidavtryck. Företaget har genomfört tester med biobaserade plaster för förpackningar för bland annat kosttillskott. Produkterna presenterades under året på en av de större mässorna för förpackningar i Europa och flera kunder visade intresse för ”grön plast”.
- ▶ Nolato Lövepac har utvecklat miljövänliga fällor för vägglöss. I stället för bekämpningsmedel används ”strips” med mörka skrymslen som lössen söker sig till och möter sitt öde då de exponeras för naturmaterialet kiseldioxid från alger.

Olyckshändelser och klagomål

Under 2018 inträffade inga olyckshändelser eller okontrollerade utsläpp till miljön. Det registrerades två klagomål från närboende avseende buller och ljus. ■

Socialt ansvar

Medarbetare

Under 2018 uppgick medelantal anställda i Nolato till 6.449 (7.249). Andelen kvinnor bland koncernens anställda var 46 procent (45). Samtliga enheter är helägda av Nolato och följer fullt ut riktlinjerna i Nolatos Grundbultar och uppförandekod. Det praktiska arbetet med personalfrågor i koncernen är decentraliserat. Varje enskilt koncernbolag har därmed ansvar för att hantera frågorna på ett sätt som stämmer överens med koncernens riktlinjer och med respektive lands lagstiftning och kultur.

I Beijing, Kina, som är koncernens största arbetsplats, med cirka 52 procent (66) av de anställda, har ett befintligt Employee Care Programme utvecklats vidare under 2018. I totalsiffran över medelantalet anställda ingår medarbetare i Kina vilka är anställda genom bemanningsföretag. Denna anställningsform har främst valts för att underlätta verksamhetens omfattande arbete med rekrytering av arbetskraft för olika projekt och därmed undvika att bygga upp en stor egen rekryteringsorganisation. I enlighet med koncernens uppförandekod omfattas dessa medarbetare enligt samma principer som Nolatos övriga anställda i Kina vad gäller lönesättning, förmåner, arbetstid, arbetsmiljö, socialt ansvar etc.

Uppförandekoden ger vägledning

Nolatos uppförandekod ger tydlig vägledning till hur koncernens affärsprinciper och värderingar ska omsättas i praktiken. Den kan betraktas som en etisk kompass som ska följas av samtliga medarbetare, oavsett arbetsplats eller arbetsuppdrag. Koderna gäller även styrelsemedlemmar samt personer som är engagerade i Nolatos verksamhet via kontrakt eller avtal. Uppförandekoden visar även vad vi förväntar oss av våra leverantörer kring ansvarsfullt företagande.

Alla har rätt att låta sig företrädas

Samtliga anställda i Nolato har rätt att företrädas av fackföreningar, liksom rätt till kollektivavtal. I Sverige och Kina omfattas större delen av de anställda av kollektivavtal. Vid enheterna i övriga länder finns inte några fackföreningar eller kollektivavtal, vilket speglar den normala situationen i dessa länder.

Jämställdhet och motverkande av diskriminering

Jämställdhetspolicyn är en integrerad del av Nolatos uppförandekod och de vardagliga aktiviteterna inom området är delegerade till ledningen för de lokala bolagen. Jämställdhetsarbetet bedrivs enligt bolagens jämställdhetsplaner och omfattar aktiviteter som syftar till skapa balans mellan män och kvinnor vid anställning och karriärutveckling samt åtgärder som bland annat skapar möjligheter åt funktionshindrade. Formella jämställdhetsplaner finns vid ungefär två tredjedelar av enheterna och under året genomförde tio enheter åtgärder som främjar jämställdhet, exempelvis i samband med rekrytering.

Andelen kvinnor bland de anställda var under året 46 procent (45). Balansen mellan antalet män och kvinnor varierar mellan olika länder och i Sverige, Storbritannien och Schweiz är det överviktigt för manliga medarbetare. I Ungern, Kina, Polen och Rumänien råder motsatt förhållande. I Nolatos styrelse är andelen kvinnor 30 procent (30) och i koncernledningen 0 procent (0). Bland övriga ledande befattningshavare vid produktionsenheterna utgörs 31 (29) chefer av kvinnor, vilket motsvarar i medeltal 23 procent (20). Rekryteringen av kvinnliga ledare är fortsatt en viktig fråga för Nolato.

I enlighet med åtagandet i uppförandekoden arbetar vi för att motverka diskriminering. En målgrupp är funktionsnedsatta och dessa medarbetare behandlas på samma sätt som andra anställda. Personer med funktionsnedsättning arbetar vid enheterna i Beijing (Kina), Göteborg (Sverige), Newcastle (UK) och Mosonmagyaróvár (Ungern). I Ungern har Nolatos insatser fått stor uppmärksamhet och belönats med flera utmärkelser.

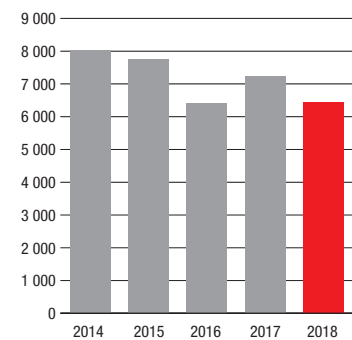
Whistleblowing

För att snabbt få kännedom om avvikelser mot koncernens uppförandekod, eller andra allvarliga oegentligheter, kan medarbetare slå larm om eventuella oegentligheter utan att riskera repressalier och påtryckningar (whistleblowing). Under 2018 rapporterades inga sådana ärenden.

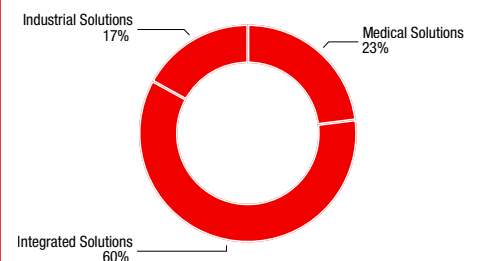
Utbildning och personlig utveckling

Nolato erbjuder bland annat ledarutveckling och ett stort antal riktade utbildningar

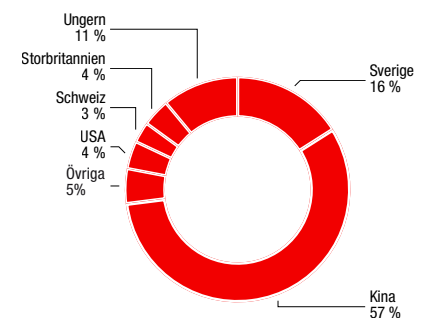
Medelantalet anställda

Anställda per affärsområde

Anställda per land

kring kvalitet, teknik, uppförandekod, hälsa och säkerhet. Nyanställda är en viktig målgrupp för informations- och utbildningsinsatser. Under 2018 deltog medarbetarna i utbildningar som omfattade cirka 154.000 (341.000) timmar, vilket motsvarar ungefär 24 (47) timmar per anställd. Minskningen i antalet utbildningstimmar hänger samman med att antalet tillfälliga medarbetare vid koncernens största anläggning i Kina kraftigt reducerades under året.

Under 2018 deltog 2.308 (2.380) medarbetare i utvecklingssamtal, karriärutveckling eller annan bedömning av den egna arbetsinsatsen. Medarbetarenkäter genomförs regelbundet vid flertalet av koncernens enheter. Frekvensen är i de flesta fall varje eller vartannat och under året genomfördes 11 (10) undersökningar. Arbetsklimatet uppfattades överlag som bra och ett antal förbättringsförslag framställdes av medarbetarna.

Vi gör särskilda insatser i Kina för att attrahera, behålla och utveckla fast och tillfälligt anställda. Aktiviteterna samlas under begreppet Employee Care Programme och i programmet ingår bland annat aktiviteter som rör hälsa, säkerhet, idrott, livsstil och språkundervisning. I programmet ingår också medarbetarenkäter som kompletteras av ett forum där medarbetare regelbundet får möjligheter att framföra åsikter till bolagets vd. E-learning används i hög utsträckning och systemet innehåller 400 moduler kring lean manufacturing, kvalitet, säkerhet, projektledning och andra områden. Under året deltog 451 medarbetare under mer än 17.000 timmar i de nätbaserade utbildningarna. Personalaktiviteterna omfattar också utlåning av e-böcker, undervisning i engelska och olika utbildningar inom teknik, kvalitet och ledarskap. En återkommande aktivitet är en endags tur till centrala Beijing. Under 2018 deltog 1.400 medarbetare i Beijing One Day Tour.

Hälsa och säkerhet

Det förebyggande arbetsmiljöarbetet genomförs på ett systematiskt sätt. Vi identifierar risker och orsaker till incidenter och olyckor och vidtar lämpliga åtgärder. Det rör sig bland annat om tekniska förbättringar och utbildningsinsatser. Formella

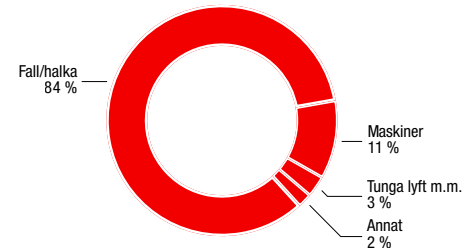
skyddskommittéer finns vid 90 procent av enheterna, vilka omfattar i stort sett samtliga medarbetare. En komponent i det systematiska arbetet är införandet av ledningssystem för hälsa och säkerhet (OHSAS 18001). För närvarande är 5 (6) enheter certifierade och ytterligare sex planerar certifiering inom något år. Med tanke på att ISO 45001 nyligen publiceras avvaktar flera av enheterna certifiering och kommer att välja den internationella arbetsmiljöstandarden. Inom arbetsmiljöområdet inspekterades 8 (8) av enheterna under året av arbetsmiljömyndigheterna. Några mindre avvikelser konstaterades och korrigerande åtgärder har vidtagits.

Under 2018 inträffade 47 (47) arbetso-lyckor (Lost Work Case; LWC) som resulterade i en sammanlagd frånvaro om 453 (564) dagar. Vi registrerade en olycka som rörde entreprenörer. De vanligaste orsakerna var fallolyckor samt skador från utrustningar och maskiner. I ett femårsperspektiv ligger frekvensen i medeltal på 3,6 olyckor med frånvaro per miljon arbetade timmar. I ett industriellt perspektiv är detta lågt men det återstår ytterligare åtgärder för att nollvisionen kring olyckor ska kunna uppfyllas. Systemen för registrering av tillbud (near misses) vidareutvecklades och under året rapporterades 734 (689) tillbud som utreddes och där korrigerande och förebyggande åtgärder vidtogs.

Utbildningar i miljö och arbetsmiljö är en del av det förebyggande arbetet och omfattade i medeltal 7,7 timmar per anställd (5,8). Nyanställda var en viktig målgrupp. Utbildning i Första Hjälp, kemiska hälsorisker, personlig skyddsutrustning, heta arbeten, truckkörning, brandskydd, ergonomi och maskinsäkerhet är vanligt förekommande.

Nolato Ungern fick utmärkelsen Disabled Friendly Workplace Award för sina insatser kring funktionshindrade medarbetare. ■

Orsaker till arbetsolyckor

Arbetsrelaterade olyckor

År	2018	2017	2016	2015	2014
LWC *	47	47	63	36	43
LWC per miljon arbetade timmar	4,1	3,7	5,0	2,3	2,9
LWD **	453	564	447	405	929
LWD per miljon arbetade timmar	40	45	35	27	62

* LWC = Lost Work Case (frånvaro \geq 1 dag)

** LWD = Lost Work Days (förlorade arbetsdagar)

Affärspartners och andra intressenter

God affärsetik ska tillämpas

I enlighet med Nolatos uppförandekod och den tionde principen i Global Compact ska våra affärsprinciper kännetecknas av integritet och ansvarstagande. Av uppförandekoden framgår det att:

- ▶ Nolato inte erbjuder eller tar emot gåvor, förmåner eller betalningar som kan påverka, eller uppfattas att påverka, objektiviteten i mottagarens beslut eller som bryter mot lagstiftning och/eller lokala seder.
- ▶ Nolato undviker situationer där lojaliteten mot företaget kan komma i konflikt med personliga intressen.
- ▶ Nolato följer konkurrenslagstiftningen och verkar för rättvis konkurrens.
- ▶ Nolato säkerställer att medarbetare, utan risk för personliga konsekvenser, kan slå larm om väsentliga oegentligheter inom företaget (whistleblowing).

För ett globalt företag är dessa frågor komplexa och synen på vad som är normala affärsprinciper varierar mellan olika länder och kulturer. Inom koncernen används följande metoder för att styra och följa upp hur den goda affärsetiken tillämpas:

- ▶ Nolatos uppförandekod gäller alla och ledningarna för koncernens bolag har ansvaret att föra värderingarna vidare inom sina organisationer.
- ▶ Vi följer löpande upp kostnader, utgifter och intäkter.
- ▶ Vi är särskilt uppmärksamma på etiska frågor i relationer med affärspartners. Normal affärssed i varje land ska beaktas, men om affärsprinciperna inte stämmer överens med Nolatos uppförandekod så ska vi avstå från affären eller vidta andra relevanta åtgärder.

Högre chefer och personal inom försäljning och marknadsföring måste genomgå en webbaserad utbildning i affärsetik. Med hjälp av checklistor från Global Compact gör vi årliga utvärderingar hur bolagen arbetar för att motverka mutor. Utvärderingen för 2018 visar att Nolatos uppförandekod styr arbetet och bolagen är fortsatt aktiva för att motverka korruption. Årets utvärdering visar att koncernens bolag arbetar med affärsetiska frågor på samma höga ambitionsnivå som tidigare år. Något fall av mutor, korruption eller

kartellbildning registrerades inte under 2018.

Samspel med kunder och leverantörer

Nolatos kunder finns inom branscher där frågor som rör miljö, arbetsmiljö och etik har hög prioritet. Detta gäller exempelvis fordons-, livsmedels-, telekom- och läkemedelsindustrin. Kraven på oss som samarbetspartner ökar och uppföljningen blir allt effektivare. Kundkraven bidrar på ett konstruktivt sätt till utvecklingen av Nolatos hållbarhetsarbete. Under 2018 rapporterade i stort sett samtliga enheter kundkrav inom hållbar utveckling (se tabellen). Kravbildningen förändras över åren och påverkas exempelvis av införandet av ny lagstiftning samt av nya synsätt på hållbar utveckling inom näringslivet.

Under året granskades 13 (16) av koncernens enheter av kunder inom olika branscher. Sammanlagt rörde det sig om betydande antal frågeformulär och revisioner. Kunderna var överlag mycket nöjda med Nolatos insatser, men några uttryckte önskemål om förbättringar, exempelvis avseende vissa ftalatfria medicintekniska produkter. Förutom system för granskningar har några av kunderna etablerat system där leverantören kvalificerar sig för ett certifikat inom hållbar utveckling. Ett exempel är Sony Green Partner, som Lövepac Converting, Nolato Beijing och Nolato Malaysia är kvalificerade för.

Som en del av kraven från kunderna förväntas Nolato att överföra motsvarande krav i vår leverantörskedja. Detta görs genom information om Nolatos uppförandekod och kravspecifikationer, samt olika typer av uppföljningar. Vi genom-

förde under året 247 (235) granskningar av leverantörer med inriktning på hållbar utveckling. Ungefär 200 av utvärderingarna baserades på frågeformulär och vid 44 tillfällen genomfördes formella revisioner. Utvärderingarna visade inte på några risker avseende miljö och socialt ansvar som inte går att hantera, men vi identifierade ett antal områden som bör förbättras.

Utvärderingar av leverantörernas hållbarhetsarbete är omfattande och tidskrävande. Vi tillämpar därför en riskbaserad modell för vilka leverantörer som väljs ut för granskning. De detaljerade kriterierna för vilka leverantörer som väljs ut varierar mellan koncernens bolag, men oftast är det nya leverantörer, nyckelleverantörer eller leverantörer med särskilda risker som väljs ut för uppföljning. En betydande andel av Nolatos leverantörer utgörs av globala koncerner inom polymer- och kemiindustrin. Den typen av företag har ofta ett väl utvecklat och transparent hållbarhetsarbete och riskerna anses därför som låga. Vi genomför därför inte detaljerade utvärderingar av sådana bolag.

Investorerare

Nolatos hållbarhetsarbete analyseras regelbundet av investerare och andra organisationer. Koncernen är fortsatt godkänd enligt Swedbank Roburs kriterier för ansvarsfulla investeringar.

Samhällsengagemang

Nolato samverkar med de omgivande samhällena på de platser där vi har verksamheter. För oss är det viktigt att upprätthålla kontakter med universitet och skolor och visa att Nolato är attraktiv

Andel enheter som rapporterar kundkrav

Kundkrav	Andel enheter som rapporterar hållbarhetskrav från kunderna (%)				
	2018	2017	2016	2015	2014
Införa miljöledningssystem	67	55	67	55	53
Fasa ut farliga kemikalier	38	32	38	40	42
Efterlevnad av REACH och RoHS	71	96	71	30	37
Produktrelaterad miljöinformation	48	32	52	65	53
Följa kundens uppförandekod/CR-krav	71	64	71	75	79
Konfliktmineral	76	82	80	80	58
Andra krav	57	27	24	25	10

arbetsgivare. Det kan röra sig om familjedagar, ”öppet hus”, studiebesök, examensarbeten, mässor för arbetsökanden, praktik och utvecklingsprojekt. Här följer några exempel:

- Nolato ger ekonomiska stöd till skolor, sjukvård, idrottsklubbar och samhällsaktiviteter och i många fall är engagemanget långsiktigt och koncernens medarbetare bidrar med olika insatser. Ett exempel är Building Hope Together i Kina där vi under de sex senaste åren engagerat oss i en skola i ett fattigt område ungefär fyra timmar norr om Beijing. Eleverna bor på skolan då föräldrarna arbetar på olika platser i Kina. Årets insats omfattade bland annat sängtäcken, jackor, livsmedel samt stöd till särskilt behövande familjer.
- Mer än hälften av enheterna hade kontakter med skolor och universitet, exempelvis studiebesök och praktik. Nolato MediTor deltar i nätverket ”Framtidens teknikutbildningar”. Nolato MediTech deltar i projektet ”Arkad” vid Lunds Tekniska Högskola.
- Nolato MediTech presenterade Nolatos hållbarhetsarbete vid Swedbanks Näringslivsdag i Ängelholm.
- Nolato Cerbo firade 70-årsjubileum med en familjedag och öppet hus. Ungefär 250 personer besökte fabriken. Bolaget deltar i staden Trollhättans ”TOPP-projekt” med inriktning på grundläggande utbildning.
- Nolato Contour engagerade sig i organisationer som syftar att utveckla den lokala arbetsmarknaden. Företaget erbjöd bland annat studiebesök, praktik och hjälp till karriärplanering. Insatserna omfattade både skolelever och studenter vid universitet. Bolaget deltar också aktivt i organisationer inom vetenskap, teknologi och plastindustri.
- Nolato Plastteknik deltar som gästföreläsare vid Chalmers Tekniska Högskola inom lean manufacturing. Som en del av utbildningen gör studenterna studiebesök vid företaget.
- Nolato Malaysia stödde konferensen ”Engineering Leadership” vid Universiti Sains Malaysia (USM).
- I Ungern fortsatte anställningen av medarbetare med olika typer av funktionsnedsättning. Personer som är syn- och hörselskadade har genom anställningen fått ökad livskvalitet, samtidigt som de gör utmärkta arbetsinsatser i bolagets produktion. Funktionsnedsatta arbetar också vid våra enheter i Kina och på andra platser.
- Nolato Stargard ordnande en ekologisk utflykt för medarbetare och deras familjer.
- Nolato Jaycare i Portsmouth deltar regelbundet tillsammans med andra företag i ett frukostnätverk kring hållbar utveckling.
- Nolato hade under året fortsatt samverkan med Internationella Miljöinstitutet (IIIEE) vid Lunds universitet. ■

Ekonomiskt ansvar

Rekordår med stark finansiell ställning

Koncernens omsättning ökade med 21 procent till 8.102 MSEK (6.720) under 2018, vilket var den högsta omsättningen hittills i Nolatos historia. Koncernens rörelseresultat (EBITA) ökade kraftigt och uppgick till 949 MSEK (763). EBITA-marginalen uppgick till starka 11,7 procent (11,4).

Hållbar utveckling och ekonomi

Under 2018 investerade Nolato 38,7 MSEK (15,2) i åtgärder som direkt eller indirekt bidrar till minskad miljöpåverkan och bättre arbetsmiljö. Drygt 80 procent av investeringarna gällde åtgärder inom energiområdet, framförallt energieffektivare produktionsutrustningar. Cirka 13 procent gick till det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Miljökostnaderna uppgick till 18,1 MSEK (18,2) och dominerades av utgifter för driften av reningsanläggningar, omhändertagande av avfall, intern administration, samt avgifter till myndigheter och certifieringsbolag. Under året genererade miljöförbättrande åtgärder kostnadsbesparingar på 2,5 MSEK (2,8). Besparingarna uppkom framförallt genom effektivare energianvändning och förbättrad avfallshantering. Kostnaden för vatten och avlopp uppgick till 2,3 MSEK (2,9) och energikostnaden var 137 MSEK (136).

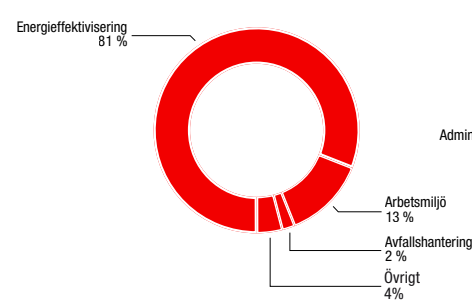
Ekonomiskt värde för intressenter

Nolatos verksamhet skapar ett ekonomiskt värde som fördelas mellan olika intressenter. Det rör sig exempelvis om leverantörer, anställda, aktieägare, kreditgivare och samhället. Se även sidan 9 för mer information om skapat värde för intressenterna. Den effektiva skattesatsen var 21,6 procent (21,8). Exklusive engångsposter samt anpassning till lägre skattesats i Sverige uppgick skattesatsen till 22,1 procent (21,8). ■

Finansiella nyckeltal

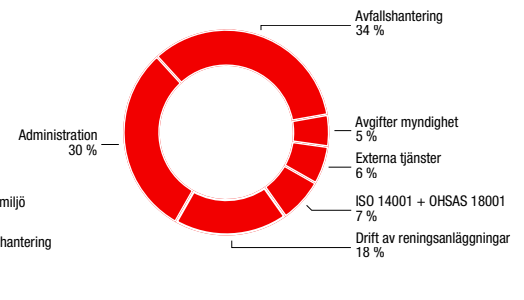
MSEK (om inte annat anges)	2018	2017	2016
Nettoomsättning	8 102	6 720	4 447
Rörelseresultat (EBITA)	949	763	457
EBITA-marginal %	11,7	11,4	10,3
Resultat efter finansiella poster	921	731	438
Avkastning på sysselsatt kapital %	29,7	26,6	20,6
Avkastning på eget kapital %	30,4	29,4	19,0
Soliditet %	50	45	47
Resultat per aktie före utspädning, SEK	27,44	21,74	12,77
Utdelning per aktie (2018 förslag)	14,00	12,50	10,50
Medelantal anställda	6 449	7 249	6 418

Investeringar i miljö och arbetsmiljö

Procentuell andel av koncernens investeringar i miljö och arbetsmiljö.

Kostnader för miljö och arbetsmiljö

Procentuell andel av koncernens kostnader för miljö och arbetsmiljö.

Ekonomiskt värde för intressenter

Intressent	2018	2017	2016	Kommentarer
Leverantörer	5 757	4 495	2 767	Materialkostnader
Anställda	1 645	1 534	1 283	Löner och förmåner
Aktieägare	368	329	276	Utdelning
Kreditgivare	24	13	6	Räntekostnader
Samhället	199	159	102	Redovisad effektiv skatt koncernen
Summa	7 993	6 530	4 434	

Risker och möjligheter

I Nolatos strategi ingår att genom aktiv och planerad riskhantering fortlöpande minimera riskerna i verksamheten, samtidigt som vi tillvaratar de affärsmöjligheter som ett kontrollerat risktagande innebär. Huvudsakliga inslag i riskhanteringen är identifiering, värdering, styrning, rapportering, övervakning och kontroll. För väsentliga risker finns rutiner för att acceptera, reducera eller eliminera risken.

I Nolatos årsredovisning för 2018 ges detaljerad information om operationella och finansiella risker. Inom hållbarhetsområdet har vi identifierat ett antal risker som kan ha betydelse för koncernens finansiella ställning. Mer krävande miljölagstiftning, skatter, avgifter och andra krav inom miljöområdet kan orsaka betydande kostnader för industriella verksamheter. Även ur ett affärsmässigt perspektiv finns det risker kring miljö och socialt ansvar som uppmärksammas under senare år, framförallt med fokus på egen verksamhet eller leverantörers produktion. Nolato gör regelbundet riskbedömningar och målsättningen är att så tidigt som möjligt identifiera nya risker och/eller kostnader inom miljö, etik och socialt ansvar.

Hållbar utveckling innebär samtidigt många möjligheter för Nolato och genom att integrera frågorna i det strategiska arbetet, produktutvecklingen och marknadskommunikationen försöker vi aktivt ta tillvara dessa möjligheter. Vi vill att kunderna ska se oss som en viktig partner i arbetet för hållbar utveckling.

Miljölagstiftning

Nolatos produktionsenheter har de tillstånd som krävs för verksamheterna och några mer omfattande ansökningar om förnyelse av tillstånd är inte planerade under 2019. Drygt en handfull av enheterna planerar rutinmässiga uppdateringar av sina tillstånd. I Beijing, Kina introducerades skärpta myndighetskrav kring luftföroreningar. Vi mötte de nya kraven genom att under 2014 installera av en avancerad reningsanläggning som minskar lösningsmedelutsläppen. Med tanke på luftföroreningsituationen i Beijing är risken inte utesluten att myndigheterna vidtar ytterligare åtgärder.

Koncernens enheter uppfyller, där det är tillämpligt, kraven i kemikalielagstiftningen REACH, produktlagstiftningen RoHS, producentansvar för förpackningsavfall, lagstiftningen kring kemikalier (CLP), samt annan relevant lagstiftning inom miljö och arbetsmiljö. Vi ser för närvarande inga ökande risker med avseende på ny eller förändrad lagstiftning. Nolato omfattas av EU:s energieffektiviseringsdirektiv och energikartläggningar har genomförts vid tio enheter och ytterligare kartläggningar kommer att genomföras. Vi ser att det finns goda möjligheter till energieffektivisering och möjligheter till kostnadsbesparingar. Redovisning till den svenska energimyndigheten genomfördes under 2018.

Förorenad mark och farliga ämnen i byggnader

Någon förekomst av förorenad mark är inte känd och det finns inte några krav på undersökningar eller saneringsåtgärder. I Sverige har tre av anläggningarna blivit klassificerade enligt miljömyndigheternas Mifo-metodik för förorenad mark. Riskbedömningen är av administrativ karaktär och bygger inte på faktiska provtagningar. Samtliga anläggningarna ligger i den lägsta riskklassen och är inte prioriterade av myndigheterna för ytterligare undersökningar eller åtgärder.

Farliga ämnen som asbest förekommer i några enstaka byggnader och föranleder endast åtgärder i samband med större ombyggnader eller renoveringar. Förekomsten är dokumenterad och statusen inspekteras regelbundet. PCB-inventering har genomförts i de svenska verksamheterna där mindre mängder av de miljöfarliga ämnena identifierades. Sanering har genomförts enligt den svenska miljölagstiftningen. ▶

Miljöanpassning av produkter

Intresset för miljöanpassade produkter ökar i samhället och en affärsmässig risk kan vara att företagets sortiment innehåller produkter som av hälso- eller miljöskäl inte accepteras av kunderna. Plasternas fossila ursprung har ifrågasatts av olika intressentgrupper. Vidare har förekomsten av mikroskopiska plastpartiklar i världshaven fått uppmärksamhet.

Som leverantör har Nolato vissa möjligheter att möta denna risk, men då de flesta produkterna tillverkas på uppdrag av kunderna måste utvecklingsarbetet ske i samspel med dem. Vi följer kontinuerligt utvecklingen för att kunna initiera utbyte av farliga ämnen, introduktion av mer miljöanpassade polymerer, samt utveckling av nya produkter. För att minska risken för att affärer går förlorade, samt för att bidra till hållbar utveckling, ökar koncernen sina insatser inom miljöanpassad produktutveckling.

Klimatrelaterade risker

Inga av koncernens enheter är exponerade för extrema väderförhållanden eller översvämningar. Enheterna i Beijing är lokaliserade till ett område med begränsad tillgång till vatten. Klimatförändringen är viktig för Nolato och på sidan 14 ges en översikt av hur koncernen arbetar med att minska sitt koldioxidavtryck. Samtidigt gäller det att ha beredskap för hur klimatförändringarna kan komma att påverka verksamheten ur ett ekonomiskt perspektiv. Det kan röra sig om skador på anläggningar och infrastruktur, men också aspekter som rör tillgång till råvaror, förhållanden hos leverantörer och förändrat kundbeteende. Skatter, avgifter och utsläppsbegränsningar kan naturligtvis också påverka Nolato.

Affärsetik

Bristande affärsetik kan skada Nolatos rykte och affärsverksamhet. Nolato har större enheter i Sverige, Ungern, Storbritannien, Schweiz, USA och Kina. Merparten av våra medarbetare är verksamma utanför Sverige. Koncentrationen till Asien innebär en förhöjd risk inom vad gäller arbetsförhållanden och affärsetik (korruption). Oavsett var verksamheten bedrivs finns risken att sunda affärsprinciper inte tillämpas. I väsentlighetsanalysen ges därför god affärsetik mycket hög prioritet. Vi arbetar systematiskt för att förebygga korruption och andra oegentligheter (se sidan 20).

Mänskliga rättigheter

Kränkande av mänskliga rättigheter vid koncernens bolag eller hos våra leverantörer kan skada koncernens rykte och affärsverksamhet. Nolatos uppförandekod gäller på samma sätt över hela världen och genom information, utbildning, interna regelverk och uppföljning främjar vi skyddet av mänskliga rättigheter.

Energikostnader

Risken att kostnaden för energi stiger och väsentligt påverkar lönsamheten på ett negativt sätt och inom Nolato gäller detta framförallt inköp av el. Risken för negativa följder av stigande elpris hanteras genom att koncernen tecknar fastprisavtal för mellan 20 och 80 procent av de kommande fyra till tolv kvartalens behov. ■

Många aktiviteter under ett år

Inom Nolato hinner det hända mycket inom hållbar utveckling under ett år. Här följer ett axplock av aktiviteter vid våra enheter i hela världen. Mer information om lokala initiativ finns på andra ställen i hållbarhetsredovisningen.

Sverige

- ▶ Nolato Polymer i Torekov och Ängelholm gjorde betydande investeringar i utrustningar med förbättrad energiprestanda.
- ▶ Nolato MediTech i Hörby och Lomma fortsatte aktiviteterna inom Medical Excellence. Bolaget informerade studenter om branschen och verksamheten, bland annat i samband med ARKAD vid Lunds Universitet (LTH).
- ▶ Nolato MediTor i Torekov genomförde en betydande energiåtgärd genom installation av effektivare värmväxlare vid doppningsanläggningen för andningsblåsor.
- ▶ Nolato Gota i Götene arbetade vidare med målen för minskad användning av energi, vatten och fossila bränslen.
- ▶ Som ett steg i arbetet med att fasa ut fossila bränslen ökade Nolato Lövepac i Skånes Fagerhult kapaciteten i jordvärmeanläggningen.
- ▶ Nolato Cerbo i Trollhättan installerade sin första hybridmaskin (delvis elektrisk) för formsprutblåsning av läkemedelsförpackningar och energibesparingen beräknas uppgå till 30 – 40 procent jämfört med traditionella hydrauliska formsprutor. Även mängden spill minskar. Tester med biobaserade råvaror genomfördes. Arbetsmiljön gjordes säkrare bland annat genom riskanalyser kring användningen av gaffeltruckar. Företaget firade 70-årsjubileum med flera aktiviteter för anställda och familjer. Sedan 2018 representerar Nolato Cerbo koncernen i Nordisk Bioplastförening.
- ▶ Nolato Plastteknik i Göteborg har under flera år investerat i energieffektiva formsprutor, något som resulterade i att energianvändningen under 2018 minskade med 5 procent.

Ungern och Rumänien

- ▶ Nolato Hungary i Mosonmagyaróvár arbetade vidare med systemet för att

varje kvartal kunna följa energianvändningen och avfallsvolymen. Bolaget erhöll ännu en gång en utmärkelse för anställning av funktionshindrade personer (Disabled Friendly Workplace Award).

- ▶ Nolato Romania i Negoiesti introducerade förpackningar som returneras från kunderna.

Storbritannien

- ▶ För att förbättra arbetsmiljön och effektiviteten installerade Nolato Jaycare i Portsmouth fler automatiska packningslinjer. Utbildning i miljö- och energifrågor genomfördes för samtliga anställda. Förbättrad källsortering av avfall minskade andelen avfall till deponi. Inköp av fossilfri el inleddes under hösten 2018.
- ▶ Nolato Jaycare i Newcastle uppvisade förbättrade prestanda jämfört med tidigare år, exempelvis lägre vattenförbrukning, ökad energieffektivitet och minskade utsläpp av koldioxid. En viktig orsak till minskad klimatpåverkan var inköpen av fossilfri el som inleddes under hösten 2018. Under året inträffade inga arbetsolycksfall med frånvaro.

Polen

- ▶ Arbetsmiljön förbättrades genom bättre belysning och minskat buller. För andra året i följd genomfördes en ekologisk utflykt där medarbetare och familjer deltog. Avsikten var att väcka intresse för natur och miljö och bland annat genomfördes olika tävlingar.

Schweiz

- ▶ Nolato Treff certifierades enligt ISO 14001.

Kina

- ▶ Nolato Beijing (Mobile, Medical, EMC) fortsatte med Employee Care Programme. Utbildningsinsatserna inom *e-learning* utvecklades vidare med inriktning på säkerhet, kvalitet, ledarskap, lean manufacturing och språk. Fortsatt stöd till Building Hope Together, ett initiativ där Nolato bidrar till en bättre situation för elever och lärare vid en skola i ett avlägset område norr om Peking.
- ▶ Nolato Lövepac i Beijing genomförde

månader för god företagskultur och kvalitet. Införandet av lean manufacturing fortsatte. Vidare pågick uppbyggnaden av bolagets produktionsanläggning i Schenzen med bland annat förberedelser för certifiering enligt ISO 9001, ISO 14001 och ISO 45001.

Malaysia

- ▶ Nolato EMC i Penang stödde Engineering Leadership Conference vid ett tekniskt universitet.

USA

- ▶ Nolato Contour i Baldwin utökade sitt samhällsengagemang med målet att stimulera elever och studenter att söka arbete vid företaget eller andra företag i regionen. Bolaget genomförde under året flera åtgärder som ökade energieffektiviteten, minskade mängden avfall till deponi, samt förbättrade arbetsmiljön. ■

Om hållbarhetsredovisningen

Fokus på väsentligheter

Nolatos hållbarhetsredovisning för 2018 enligt GRI Standards och Communication on Progress (Global Compact) omfattar aspekter som rör miljö, arbetsmiljö, sociala frågor och affärsetik. Ambitionen är att redovisningen, tillsammans med kompletterande information, ska ge medarbetare och externa intressenter en transparent bild av bolagets aktiviteter inom hållbarhetsområdet (CSR/CR/ESG) och hur dessa samspelar med affärsverksamheten.

Alla enheter som ingick i Nolatokoncernen under 2018 ingår i redovisningen. Ett bolag som avyttrades under året ingår inte i redovisningen. Sammanlagt har 21 (22) produktionsanläggningar bidragit med data. En anläggning under uppbyggnad i Suzhou i Kina ingår inte i redovisningen. En översikt av de olika enheternas betydelse för redovisningen ges i tabellen.

Redovisningsprinciper

Varje produktionsenhet bidrar med kvantitativ och kvalitativ information enligt Nolatos formulär för hållbarhetsredovisning. Bilden visar redovisningens årscykel. Chefen för respektive bolag/enhet är ansvarig för kvalitetssäkring av den information som lämnas. Årets prestanda jämförs och verifieras med föregående års uppgifter. Ytterligare kvalitetskontroller görs i samband med intervjuer och platsbesök.

Utsläppen av koldioxid, svaveldioxid och kväveoxider från den direkta energianvändningen görs med hjälp av omräkningsfaktorer. Dessa baseras på energiinnehållet och kvaliteten på de bränslen som används. Beräkningen av utsläppen av koldioxid från den indirekta energianvändningen – främst elektricitet – baseras på emissionsfaktorer från DEFRA (Conversion Factors for Company Reporting 2015) för de länder där Nolato har verksamheter. I de fall där energileverantören presenterar specifik information kring energimixen används leverantörens beräkningsmodell. Information om utsläpp av VOC (lösningsmedel) baseras huvudsakligen på massbalansberäkningar. ■

Bolag/anläggning	Land	Med- antal anställda	Bygg- nads- yta (m ²)	Etable- ringsår	Till- stånd enligt miljö- lagstift- ningen	Betydelse för hållbar- hetsredovis- ningen
Nolato Beijing, Beijing	Kina	3 383	37 795	2001	Ja	Hög
Nolato Hungary, Masonmagyarovar	Ungern	710	18 431	2000	Ja	Hög
Lövepac Converting, Beijing	Kina	308	6 168	2010	Nej	Medelhög
Nolato Polymer, Torekov/Ängelholm	Sverige	74	11 100	1973, 1995	Ja	Medelhög
Nolato Jaycare, Portsmouth	UK	116	11 132	1986	Ja	Medelhög
Nolato Jaycare, Newcastle	UK	110	4 790	1998	Ja	Medelhög
Nolato MediTech, Hörby	Sverige	154	12 000	1999	Ja	Medelhög
Nolato MediTech, Lomma	Sverige	72	5 000	1980	Ja	Medelhög
Nolato Cerbo, Trollhättan	Sverige	136	11 000	1971	Ja	Medelhög
Nolato MediTor, Torekov	Sverige	77	4 500	1973	Ja	Medelhög
Nolato Gota, Götene	Sverige	245	25 948	1965	Ja	Medelhög
Nolato Contour, Baldwin	USA	229	8 361	1993	Ja	Medelhög
Nolato Plastteknik, Göteborg	Sverige	122	14 600	1980	Ja	Medelhög
Nolato Treff, Degersheim	Schweiz	196	13 000	1946	Nej	Medelhög
Nolato Lövepac, Skånes Fagerhult	Sverige	47	4 200	1968	Nej	Låg
Nolato Romania, Negoesti	Rumänien	56	3 450	2010	Ja	Låg
Nolato Silikonteknik, Hallsberg	Sverige	88	3 600	1995	Ja	Låg
Nolato Stargard, Stargard	Polen	113	4 633	1996	Nej	Låg
Nolato, Penang	Malaysia	131	3 350	2016	Nej	Låg
Lövepac Converting, Shenzhen	Kina	47	4 172	2018	Nej	Låg

GRI-index 2018

Organisationen bakom GRI (Global Reporting Initiative) har fastställt frivilliga övergripande standarder för hur företag och andra organisationer ska rapportera om sina aktiviteter inom hållbar utveckling. Redovisning enligt GRI ska ha fokus på hållbarhetsaspekter som är väsentliga för organisationen och dess intressenter.

Redovisningen ska ge en komplett, balanserad, jämförbar, noggrann och trovärdig bild av organisationens utveckling inom hållbarhetsområdet. Den ska omfatta såväl positiva som negativa aspekter. Nolato har valt att redovisa enligt GRI

Standards och indikatorerna är anpassade till utvärderingen av väsentliga hållbarhetsfrågor som finns på sidorna 8–9.

Av tabellen nedan framgår i vilken omfattning Nolato arbetar med GRI Standards. Den här rapporten har upprättats i enlighet med GRI Standards: Core option. Vad det gäller styrning och uppföljning (Management Approach) hänvisas i tabellen till de övergripande principerna för styrning som redovisas på sidan 6–7. Avgränsning, styrning och utvärdering av de väsentliga områdena följer samma grundprinciper och kommentarer till detta

finns där utfallet av de väsentliga områdena redovisas samt i tabellen som redovisar utfallet av de koncernövergripande målen. I tabellen nedan ges därför inte specifika hänvisningar till Management Approach för de väsentliga områdena.

Nolato har valt att inte låta hållbarhetsredovisningen externt verifieras. Kontaktperson för hållbarhetsredovisningen är Torbjörn Brorson (info@nolato.com).

SR i tabellen hänvisar till sidor i hållbarhetsredovisningen (denna skrift) och AR hänvisar till årsredovisningen för 2018. ■

Generella standardredogörelser		
GRI-indikator	Beskrivning	Sidhänvisning
Organisationsprofil		
102-1	Organisationens namn	SR 2
102-2	Viktiga varumärken, produkter och tjänster	AR 15, 28–39
102-3	Huvudkontorets lokalisering	Torekov, Sverige
102-4	Verksamhetsländer	AR 3
102-5	Ägarstruktur och bolagsform	AR 40–41
102-6	Marknader	AR 13–18
102-7	Organisationens storlek	AR 3
102-8	Personalstyrka	SR 18
102-9	Leverantörskedja	AR 15–17
102-10	Betydande förändringar i organisationen och dess leverantörskedja	SR 26
102-11	Tillämpning av försiktighetsprincipen	SR 6, 12, 19
102-12	Externa initiativ om hållbarhet som organisationen omfattas av	SR 6–7
102-13	Medlemskap i organisationer	SR 25, 30
Strategi och analys		
102-14	Uttalande från ledande beslutsfattare	SR 23
Etik och integritet		
102-16	Värderingar, principer och etiska riktlinjer	AR 11, SR 6–7
Styrning		
102-18	Styrningsstruktur	SR 7
Intressentdialog		
102-40	Intressentgrupper	SR 9
102-41	Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal	SR 18
102-42	Identifiering och urval av intressentgrupper	SR 9
102-43	Tillvägagångssätt för kommunikation med intressenter	SR 9
102-44	Frågor som lyfts av intressenter och hantering av dessa	SR 9

Redovisningsprofil		
102-45	Enheter som ingår i rapporteringen	SR 26
102-46	Process för att identifiera redovisningens innehåll och frågornas avgränsning	SR 8–9
102-47	Identifierade väsentliga områden	SR 8
102-48	Reviderad information	SR 26
102-49	Väsentliga förändringar	Inga
102-50	Redovisningsperiod	2018
102-51	Datum för senaste redovisning	Mars 2018
102-52	Redovisningscykel	SR 26
102-53	Kontaktuppgifter för frågor om redovisningen	SR 26
102-54	Uttalande om att redovisningen följer GRI Standards	SR 27
102-55	GRI-index	SR 27–29
102-56	Extern bestyrkande	Inget
Management Approach		
103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	SR 8–9
103-2	Styrning	SR 7
103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen	SR 7

Ämnesspecifika standarder		
GRI-indikator	Beskrivning	Sidhänvisning
<i>Ekonomi</i>		
Väsentligt område GRI 201: Ekonomiska resultat		
201-1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	SR 22
Väsentligt område GRI 205: Anti-korruption		
205-2	Information och utbildning för att motverka korruption.	SR 20
205-3	Konfirmerade händelser av korruption och vidtagna åtgärder.	SR 20
Väsentligt område GRI 206: Konkurrensbegränsande beteende		
206-1	Legala åtgärder för konkurrensbegränsande beteende, konkurrensrätt och monopolpraxis	SR 20, 23–24
<i>Miljöansvar</i>		
Väsentligt område GRI 301: Material		
301-1	Använda material per vikt eller volym	SR 15
301-2	Återvunna material	SR 15
Väsentligt område GRI 302: Energi		
302-1	Energianvändning inom organisationen	SR 13
302-3	Energiintensitet	SR 13
302-4	Minskning av energianvändningen	SR 13
302-5	Minskning av energianvändning i produkter och service	SR 17
Väsentligt område GRI 303: Vatten		
303-1	Vattenanvändning per källa	SR 15

Väsentligt område GRI 305: Utsläpp		
305-1	Direkta (Scope 1) utsläpp av växthusgaser (GHG)	SR 14
305-2	Indirekta utsläpp (Scope 2; energi) av växthusgaser (GHG)	SR 14
305-4	Växthusgasintensitet	SR 14
305-5	Minskning av växthusgasutsläpp	SR 14
305-6	Utsläpp av ozonnedbrytande ämnen	SR 14
306-7	Kväveoxider, svaveloxider och andra betydande luftföroreningar	SR 14
Väsentligt område GRI 306: Utsläpp till vatten och avfall		
306-1	Utsläpp till vatten, kvalitet och recipient	SR 15
306-2	Avfallsmängd per kategori och behandlingsmetod	SR 16
306-3	Antal och volym av betydande spill	SR 17
306-4	Transport av farligt avfall	SR 16
Väsentligt område GRI 307: Efterlevnad av lagstiftning		
307-1	Överträdelser av miljölagstiftning och miljöbestämmelser.	SR 12
Väsentligt område GRI 308: Utvärdering av leverantörer med avseende på miljö		
308-1	Nya leverantörer som utvärderades med avseende på miljö	SR 20
<i>Socialt ansvar</i>		
Väsentligt område GRI 403: Hälsa och säkerhet		
403-1	Deltagande i skyddskommittéer.	SR 19
403-2	Arbetsolycksfall, olycksfallsfrekvens, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt antal arbetsrelaterade dödsolyckor	SR 19
Väsentligt område GRI 404: Träning och utbildning		
404-1	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd	SR 18–19
404-2	Program för utveckling av medarbetarnas färdigheter	SR 18–19
404-3	Andel av anställda som deltar i utvecklingssamtal eller motsvarande	SR 18–19
Väsentligt område GRI 405: Mångfald och jämställdhet		
405-1	Sammansättning av styrelse, ledning och anställda	AR 44–46, SR 18
Väsentligt område GRI 406: Motverkande av diskriminering		
406-1	Inträffad diskriminering och vidtagna åtgärder	SR 18
Väsentligt område GRI 407: Föreningsrätt och rätt till kollektivavtal		
407-1	Verksamheter och leverantörer där föreningsfriheten och rätten till kollektivavtal kan vara hotade	SR 23–24
Väsentligt område GRI 408: Barnarbete		
408-1	Verksamheter och leverantörer med risk för barnarbete	SR 23–24
Väsentligt område GRI 409: Tvångsarbete		
GRI 409-1	Verksamheter och leverantörer med risk för tvångsarbete	SR 23–24
Väsentligt område GRI 412: Mänskliga rättigheter		
412-2	Andelen medarbetare som informerats/utbildats mänskliga rättigheter	SR 18–19
Väsentligt område GRI 413: Lokalsamhällen		
413-1	Verksamheter som deltar i lokala samhällsaktiviteter	SR 20–21
Väsentligt område GRI 414: Utvärdering av leverantörer med avseende på socialt ansvar		
414-1	Nya leverantörer som utvärderades med avseende på socialt ansvar	SR 20

Global Compact

Tio principer kring ansvarsfullt företagande

Nolato anslöt sig under 2010 till Förenta Nationernas initiativ för ansvarsfullt företagande, Global Compact. Koncernen blev därmed en del av ett världsomspännande nätverk som idag består av mer än 9 900 företag i 162 länder. Nolato deltar som Signatory.

Genom Global Compact stöder Nolato tio grundläggande principer inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöhänsyn och motarbetande av korruption. De tio principerna grundar sig på olika FN-konventioner, exempelvis deklARATIONEN om mänskliga rättigheter samt konventionen

mot korruption. Numera ansluter också de Globala mål som FN presenterade hösten 2015 till Global Compact. Under 2016 kopplade Nolato koncernmålen till de Globala målen.

Skriften Nolatos själ, som bland annat omfattar koncernens uppförandekod, är ett viktigt internt dokument, som vägleder och samordnar de anställdas aktiviteter i linje med de tio principerna. Regelbundet genomförs utvärdering av hur koncernbolagen uppfyller koncernens uppförandekod. I inledningen till hållbarhetsredovisningen kommenterar Nolatos vd Christer Wahlquist hur bolaget under året arbetat med Global Compact.

Communication On Progress

Det är ett krav att organisationer som anslutit sig till Global Compact ska göra en årlig redovisning (Communication On Progress; COP) av hur man uppfyller de tio principerna. I Nolatos fall utgår vi från informationen som lämnas i årsredovisningen och hållbarhetsredovisningen. Tillsammans ger redovisningarna en rättvisande bild av hur Nolato stöder och följer principerna i Global Compact. För att förenkla Communication On Progress utnyttjar vi GRI Standards och i korsreferenstabellen nedan framgår det vilka indikatorer som är relevanta i sammanhanget. ■

Global Compact principer	GRI indikatorer
Mänskliga rättigheter	
1. Företagen ska stödja och respektera internationellt proklamerade mänskliga rättigheter	103-2, 412-2, 413-1
2. Företag ska försäkra sig om att de inte är delaktiga i kränkningar av mänskliga rättigheter	103-2, 412-3, 414-1
Arbetsvillkor	
3. Företagen ska upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar	103-2, 102-41, 407-1
4. Företagen ska verka för avskaffande av alla former av tvångsarbete	103-2, 409-1
5. Företagen ska verka för avskaffande av allt barnarbete	103-2, 408-1
6. Företagen ska verka för avskaffande av all diskriminering vid anställning och yrkesutövning	103-2, 102-8, 401-1, 401-2, 406-1
Miljö	
7. Företagen ska stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker	103-2, 102-11, 301-1
8. Företagen ska ta initiativ för att främja större miljömässigt ansvarstagande	103-2, 301-1, 302-4, 302-5
9. Företagen ska uppmantra utveckling och spridning av miljövänlig teknik	103-2, 301-2, 302-4, 305-5
Korruption	
10. Företagen ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning	103-2, 102-16, 205-2, 205-3

Definitioner och ordförklaringar

Arbetsrelaterad sjukdom En arbetsrelaterad sjukdom orsakas av långvarig exponering för någon speciell arbetsmiljöfaktor. Exempel på faktorer är buller, damm och lösningsmedel.

Arbetsrelaterad skada En arbetsrelaterad skada är en plötslig händelse (olycka) som kan hänföras till arbetet och som ger upphov till ett sår eller annan skada. Typiska arbetsskador i polymerindustrin är skärsår, fall och skador som orsakas av tunga lyft och repetitivt arbete. Nolato rapporterar arbetsrelaterade skador som en olycka som orsakar mer än en dags frånvaro (Lost Work Case; LWC). Frekvensen normeras genom antalet arbetsskador anges per miljon arbetade timmar.

CDP The Carbon Disclosure Project är ett frivilligt system för redovisning av företagens klimatpåverkan. Primär målgrupp är internationella investerare som kan utnyttja informationen om klimatrisker i samband med investeringar i olika bolag. Nolato redovisar enligt CDP sedan 2015.

CFC/HFC Gaser som innehåller klorfluorkarboner (CFC), klorfluorkolväten (HFC) och föreningar som innehåller fluor har negativa effekter på miljön genom deras ozonnedbrytande egenskaper och påverkan på klimatet. Innehållet av fluor gör att gaserna kallas F-gaser och inom EU regleras sedan 2015 sådana gaser av F-gasförordningen. Gaserna kan finnas i kyl- och värmepumpar, brandskyddsutrustning och elektriska brytare.

CLP Classification, Labelling and Packaging är en EU-lagstiftning som behandlar farorna med kemiska ämnen och blandningar och hur användare ska informeras om dem. Bestämmelserna infördes under 2015.

COP Communication On Progress är en årlig rapport som överlämnas till Förenta Nationerna och som redovisar hur Nolato arbetar med de tio principerna i Global Compact.

CSR/CR Corporate Social Responsibility/ Corporate Responsibility är begrepp som innefattar hur företag arbetar med frågor som rör miljö, socialt ansvar, ekonomiskt ansvar och affärsetik. Används ofta med samma innebörd som begreppet ”hållbar utveckling”.

EMC Skärmning av elektronik för att uppnå elektromagnetisk kompatibilitet (EMC).

Energieffektiviseringsdirektivet EU-direktiv som infördes under 2015 och som bland annat omfattar energikartläggningar hos stora företag. Nolato omfattas av direktivet och genomför energikartläggningar.

Energianvändning Nolato redovisar både den direkta energianvändningen (användning av bränslen i egna energianläggningar) och den indirekta användningen (inköpt el och fjärrvärme).

ESG Begreppet står för ”Environmental, Social and Governance”, det vill säga miljö, socialt ansvar och ägarstyrning. Det kallas också ofta för ”sustainability” eller hållbarhet.

Extrudering Tillverkningsmetod för kontinuerlig framställning av produkter i strängform, till exempel slangar.

Formsprutning Tillverkningsmetod för produktion av polymera komponenter. Materialet, till exempel någon typ av plast, sprutas under högt tryck in i en form där komponenten tillverkas.

5s En japansk metod för att skapa ordning och reda på arbetsplatsen. Här ingår att sortera, systematisera, städa, standardisera och se till. 5s är en viktig del i Lean Manufacturing.

GHG Green House Gases, växthusgaser. I hållbarhetsredovisningen redovisar Nolato utsläppen av växthusgasen koldioxid.

Global Compact Ett initiativ från Förenta Nationerna för ansvarsfullt företagande. Deltagande organisationer åtar sig att stödja tio grundläggande principer inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöhänsyn och motarbetande av korruption. Nolato anslöt sig till Global Compact under 2010.

Globala mål Vid FN:s toppmöte 2015 antog världens stats- och regeringschefer 17 Globala mål och Agenda 2030 för hållbar utveckling. De Globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De Globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

GRI Global Reporting Initiative har fastställt frivilliga övergripande standarder för hur företag och andra organisationer ska rapportera om sina aktiviteter inom hållbar utveckling.

Hållbar utveckling En utveckling som ”tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov”. Hållbar utveckling omfattar ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Hållbarhetsrapport Enligt ett EU-direktiv har den svenska regeringen beslutat att det från och med 2017 är obligatoriskt för stora bolag att hållbarhetsrapportera. Hållbarhetsrapporten ska innehålla de icke-finansiella upplysningar som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning, resultat och konsekvenserna av dess verksamhet, däribland upplysningar i frågor som rör miljö, personal och sociala förhållanden, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Nolatos hållbarhetsrapport finns i årsredovisningen.

ISO 14001 Internationell standard kring miljöledningssystem som introducerades 1996. För närvarande är drygt 360 000 organisationer över hela världen certifierade enligt kraven i ISO 14001. En uppdaterad version av standarden publicerades under 2015 (ISO 14001:2015).

ISO 26000 Internationell standard som ger vägledning kring hur organisationer kan hantera frågor som rör socialt ansvar. Standarden introducerades under 2010 och utgör bakgrund till Nolatos uppförandekod.

ISO 45001 Internationell standard för hälsa och säkerhet som ersätter OHSAS 18001.

ISO 50001 Internationell standard för energiledningssystem.

Koldioxid (CO₂) Koldioxid bildas vid alla processer där kolinnehållande material förbränns, exempelvis vid förbränning av fossila bränslen. Utsläppen av koldioxid ökar den globala uppvärmningen (växthuseffekten).

Konfliktmineral Tantal, tenn, guld och volfram kallas för konfliktmineraler om de härrör från Demokratiska republiken Kongo och närliggande länder. Benämningen har uppkommit eftersom det pågår väpnade konflikter i regionen, där gruvverksamheten ofta bidrar till fortsatta konflikter och leder till brott mot mänskliga rättigheter.

Lean Manufacturing Systematisk metod för att hantera resurser på ett effektivt sätt. Syftet med Lean är att identifiera alla faktorer i en produktionsprocess som inte skapar värde hos kunden.

Miljöaspekt De delar av en organisations aktiviteter, produkter eller tjänster som samspelar med miljön.

Miljörelaterade kostnader Kostnader som kan hänföras till åtgärder för att förebygga, minska eller återställa miljöpåverkan som orsakas av organisationens verksamheter. Motsvarande gäller för kostnader inom arbetsmiljöområdet. Kostnaderna omfattar bland annat administration, inköp av externa tjänster, avgifter till myndigheter, underhåll av miljöledningssystem, avfallskostnader samt kostnader för externa inspektioner och revisioner.

Miljörelaterade investeringar Investeringar för att förebygga och minska miljöpåverkan från organisationens verksamheter. Motsvarande gäller för investeringar i bättre arbetsmiljö.

LWC Arbetsolycka som orsakar minst en dags frånvaro (Lost Work Case).

NO_x (kväveoxider) Gasformiga oxider som bildas vid förbränningsprocesser genom oxidation av kväve. Ämnena är skadliga för miljö och hälsa och orsakar bland annat försurning och övergödning.

OHSAS 18001 Standard som rör hälsa och säkerhet på arbetsplatserna. Ersätts efterhand av standarden ISO 45001.

PCB Polyklorerade bifenyler, är en grupp miljö- och hälsoskadliga industrikemikalier. Användningen av PCB förbjöds i Sverige 1972, men ämnet finns fortfarande kvar i miljön på grund av dess långa nedbrytningstid.

Polymerer Kemiska föreningar som består av mycket långa kedjor uppbyggda av mindre repeterande enheter (monomerer). Plast och gummi är exempel på polymera material.

REACH Kemikalielagstiftning inom EU som syftar till säkrare hantering av kemikalier. Kemiska ämnen ska registreras för en viss användning och särskilt farliga ämnen kan beläggas med restriktioner.

RoHS EU-lagstiftning som begränsar användningen av vissa miljö- och hälsofarliga ämnen.

SO₂ (svaveldioxid) Svaveldioxid bildas då petroleumprodukter förbränns. Gasen bidrar till försurning av vattendrag och mark. I högre koncentration är svaveldioxid skadlig för människors hälsa.

Uppförandekod (Code of Conduct) Riktlinjer för Nolatos medarbetare, styrelse, leverantörer m.m. inom affärsetik, miljö, arbetsförhållanden och socialt ansvar.

Vattenfotavtryck Den totala volymen färskvatten som används för att producera företagets varor och tjänster.

VOC är lättflyktiga organiska föreningar (Volatile Organic Compounds). En grupp av organiska föreningar som lätt förångas i rumstemperatur. Halten av lättflyktiga kolväten i luften har negativa hälso- och miljöeffekter, bland annat bidrar de till bildandet av marknära ozon. ■

Nolato AB

269 04 Torekov
Besök: Nolatovägen
Tel: 0431 442290
E-post: info@nolato.com

Nolato Beijing

402 Longsheng Industrial Park
7, Rong Chang Road East
Beijing Development Area
Beijing 100176, Kina
Tel: +86 10 6787 2200

Suzhou, Kina

Nolato Electronic Technology (Suzhou) Co. Ltd.
Building E Pingqian Industrial Park
No. 46 Chunxing Road
Xiangcheng District
Suzhou 215100, Kina
Tel: +86 512 6939 0380

Nolato Beijing Medical
402 Longsheng Industrial Park
7, Rong Chang Road East
Beijing Development Area
Beijing 100176, Kina
Tel: +86 10 6787 2200

Kristianstad

Krinova Incubator & Science Park
Nolato AB 2022:210
Stridsvagnsvägen 14
291 39 Kristianstad
Tel: 0708-74 41 70

San Diego, USA

16208 Palomino Mesa Ct
San Diego, CA 92127, USA
Tel: +1 858 859 5270

Nolato Cerbo

Box 905, 461 29 Trollhättan
Besök: Verkmästarevägen 1-3
Tel: 0520 409900

Paris, Frankrike

15, Rue Vignon
FR-75008 Paris, Frankrike
Tel: +33 1 47 975284

Nolato Contour

660 VandeBerg Street
Baldwin, WI 54002, USA
Tel: +1 715 684 4614

Nolato Gota

Box 29, 533 21 Götene
Besök: Alsborgsgatan 2
Tel: 0511 342100

Nolato Hungary

Jánossomorjai utca 3
HU-9200 Mosonmagyaróvár, Ungern
Tel: +36 96 578770

Negoiesti, Rumänien
DIBO Industrial Park, H13
Negoiesti, Prahova,
Rumänien, 107086

Nolato Jaycare

Portsmouth, Storbritannien
Walton Road, Farlington
Portsmouth Hampshire, PO6 1TS
Storbritannien
Tel: +44 2392 370102

Newcastle, Storbritannien
New York Way, New York Ind. Park
Newcastle upon Tyne NE27 0QF
Storbritannien
Tel: +44 191 296 0303

Lövepac Converting

4th Floor, Building 3,
No. 21 Xingsheng Road
BDA, Beijing, 100176
Kina
Tel: +86 10 6780 5580

Shenzhen, Kina

First Floor, No. 3 building,
No.1 Lirong Rd. Changyi Industrial
Area, Xinshi Community,
Dalang St. Longhua District
518109 Shenzhen, Kina
Tel: +86 755 8610 6065

Penang, Malaysia

Nolato EMC Production Center
Plot 368, Lorong Perindustrian Bukit
Minyak 21, Penang Science Park,
14100 Simpang Ampat
Penang, Malaysia
Tel: + 604 50 57 830

Nolato Lövepac

Ringvägen 5
286 73 Skånes Fagerhult
Tel: 0433 32300

Beijing, Kina

Nolato Automotive Components
402 Longsheng Industrial Park
7, Rong Chang Road East
Beijing Development Area
Beijing 100176, Kina
Tel: +86 10 6787 2200

Nolato MediTech

Box 93, 242 21 Hörby
Besök: Medicingatan 4
Tel: 0415 19700

Lomma

Box 28, 234 21 Lomma
Besök: Koppargatan 13
Tel: 0415 19700

Nolato MediTor

269 04 Torekov
Besök: Nolatovägen
Tel: 0431 442260

Nolato Plastteknik

Box 4123, 422 04 Hisings Backa
Besök: Exportgatan 59
Tel: 031 588400

Nolato Polymer

269 04 Torekov
Besök: Nolatovägen
Tel: 0431 442200

Ängelholm

Framtidsgatan 6
262 73 Ängelholm
Tel: 0431 442200

Nolato Silikonteknik

Box 62, 694 22 Hallsberg
Besök: Bergsmansvägen 4
Tel: 0582 88900

Győr, Ungern

Nolato EMC Production
Center Limited Liability Company
Bükkfa utca 10
HU-9027, Győr
Ungern

Beijing, Kina

402 Longsheng Industrial Park
7, Rong Chang Road East
Beijing Development Area
Beijing 100176, Kina
Tel: +86 10 6787 2200

Penang, Malaysia

Nolato EMC Production Center Sdn. Bhd.
Plot 368, Lorong Perindustrian Bukit
Minyak 21, Penang Science Park,
14100 Simpang Ampat
Penang, Malaysia
Tel: + 604 50 57 830

Nolato Stargard

UL. Uslogowa 1
73-110 Stargard
Polen
Tel: +48 91 573 6362

Nolato Treff

Taastrasse 16,
9113 Degersheim
Schweiz
Tel: +41 71 372 55 55

www.nolato.se